

Kuuloviesti

4/2024

kuuloliitto.fi

Lentotulli panostaa asiakaskokemuksen saavutettavuuteen ■ 8

EFHOH – Euroopan huonokuuloisten liitto
Haastattelussa Lidia Best ■ 12

12 **Kuuloyhteisöjen maailma:** ●● **Euroopan huonokuuloisten liitto**

●●●● 8 **Lentotulli panostaa asiakaskokemuksen saavutettavuuteen**

Tullin tavoitteena on huomioida erityisryhmät entistä paremmin ja tuottaa konkreettisia työkaluja arjen työhön.

●●●● 16 **Imatran Kesäpäivien tunnelmia**

Kuuloliiton kesäpäiviä vietettiin Imatralla kesäkuun alkupuolella.

●●●● 22 **Urpo Siiralan mitalin saajat**

Mitalit jaettiin Helkyn juhlatilaisuuksissa Heikki Niemelle, Päivi Pöntykselle ja Arja Niemelälle, jotka kaikki ovat toimineet pitkään ja laaja-alaisesti kuulovammaiskentällä.

Kannen kuvassa Kuuloliiton asiantuntija Iiida Heinämäen kuulokoiria Vilho, jonka seikkailuja voit seurata Instagramissa: vilho_wss

Kuuloliitto ry:n julkaisu
89. vuosikerta,
5 kertaa vuodessa.

Seuraavaa lehteä varten
toimitettavan aineiston
tulee olla toimituksessa
viimeistään 28.10.2024

Kuuloliitto ry

Ilkantie 4, 00400 Helsinki
Puh. (09) 5803 830
kuuloviesti@kuuloliitto.fi

Vastaava päätoimittaja

Sanna Kaijanen
p. 040 508 1716

Päätoimittaja

Juha Hietala
p. 050 569 7978

Toimitus

Annette Fagerström
p. 044 7022 747

Toimitusneuvosto

pj. Ilkka Puhakka

Kuuloviestin tilaukset ja osoitteenmuutokset

www.kuuloliitto.fi
tai 045 7733 4460
Tilauhinta 35 € vsk
muille kuin jäsenille

Ilmoitusmyynti

Jaana Martiskainen
TJM-Systems Oy
puh. 044 566 719
jaana.martiskainen@tjm-
systems.fi

Graafinen suunnittelu

Hannamari Kovanen,
Noon Kollektiivi

Painopaikka

Reusner AS, Tallinna

www.kuuloliitto.fi

www.moottorikorvat.net

ISSN-L 0023-5741

ISSN 0023-5741 (painettu)
ISSN 2242-6752 (verkkolehti)

Ratkaisuja hälyisiin kouluihin

Koulutyö on vastikään alkanut ja lämpöä riittää yli toistakymmentä astetta, ainakin vielä tätä kirjoittaessani. Omien yläasteikäisten lapsieni mukaan ensimmäisten päivien hulabaloo on kuulemma ollut aika melkoista. Oppilaat ovat saaneet uudet lukujärjestykset ja kirjat, opettajat käyvät läpi ainekohtaisia tavoitteita sekä perehdytään jälleen koulun sääntöihin. Desibelit nousevat tässä hälinässä suhteellisen korkealle, kuten aina silloin kun on toimintaa ja tohinaa.

Myös Kuuloliiton toiminnassa melu ja sen aiheuttama problematiikka on jo ollut muutaman vuoden ajan yksi keskeisimmistä toiminnan painopisteistä. Olemme valmistaneet alaluokkien opetuksen tueksi meluun liittyvää toiminallista opetusmateriaalia. Yläkoululaisille suunnittelimme puolestaan meluaiheisen mysteeripelin ja viimeisimpänä on juuri valmistunut opas koulujen meluhallintaan. Kuuloliitto oli näkyvästi esillä myös SuomiAreenassa kesäkuussa koulujen meluongelmia käsittelevällä paneelikeskustelulla. Nämä kaikki edellä mainitut ovat esimerkkejä siitä, että melun hallinta kouluissa on noussut keskeiseksi haasteeksi, johon olemme halunneet puuttua. Luokkahuoneen melutasoilla on merkittävä vaikutus sekä oppilaiden oppimiseen että opettajien työhyvinvointiin. Kuuloliiton tavoitteena on nostaa meluasiat keskusteluun, tuoda esiin ratkaisuja koulujen meluongelmiin sekä kannustaa opetusalan päättäjiä tekemään terveyttä ja hyvinvointia tukevia muutoksia oppilaitoksissa.

Vaikka olemme jo tehneet paljon, melutoiminta ei ole suinkaan loppunut Kuuloliitossa. Uuden Bovalliuksen säätiöltä saadun rahoituksen myötä voimme kehittää toimintaa. Selvitämme opettajien kokemuksia melusta. Vaikutamme siihen, että meluasiat huomioitaisiin paremmin niin lainsäädännössä, ohjeistuksissa kuin käytännön tasollakin. Lisäämme tietoisuutta melun vaikutuksista ja käytännön ratkaisuista kouluissa. Lisäksi kehitämme yhteistyöverkostojamme meluongelmien vähentämiseksi. Tulevina vuosina melutyö tulee siis olemaan jatkossakin Kuuloliiton keskeisiä toiminnan kohteita.

Esa Kalela

Asiantuntija

Kuuloliiton keskustelu SuomiAreenalla Porissa

Kuuloliitto järjesti SuomiAreenalla 25.6. klo 11:00–11:45 paneelikeskustelun ”Miten saamme koulujen melun kuriin?”. Keskustelijoina olivat erikoistutkija **Jenni Radun**, erityisasiantuntija **Heidi Rautajoki**, kansanedustaja **Sari Sarkomaa** (kok.) ja Porin nuorisovaltuuston varapj. **Joonatan Juntunen**. Paneelikeskustelun juonsi toimittaja **Jussi-Pekka Rantanen**. Keskustelun tallenne on katsottavissa Kuuloliiton YouTube-kanavalla.

Yli 2,3 miljoonan lahjoituspotti kotimaan vammaisten ja pitkäaikaissairaiden tueksi

Pieni ele -vaalikeräys järjestettiin tänä vuonna tammikuussa presidentinvaalien ja kesäkuussa EU-vaalien äänestyspaikkojen yhteydessä. Keräykselle lahjoitettiin yhteensä upeat yli 2,3 miljoonaa euroa. Lahjoitusten avulla autetaan kotimaan vammaisia ja pitkäaikaissairaita 15 vammais- ja kansanterveysjärjestön ja niiden paikallisyhdistysten avulla.

Tulkin tilaus kuuluu hyvinvointialueille

Hyvinvointialueiden velvollisuuksiin kuuluu tilata tulkki sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita käyttäville asiakkaille, jotka tarvitsevat tulkkia asioimiseen.

Vammaisten tulkkauspalvelun järjestämistä vastuuta mainitaan potilaslaissa, asiakaslaissa, yhdenvertaisuuslaissa, hallintolaissa sekä laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (§ 5). Lisäksi Kelaa velvoittaa toissijaisesti laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta.

Monenlaista melua – opas koulujen melunhallintaan

Kuuloliitto on julkaissut verkko-opaan melunhallinnasta opetusalailla. Kouluissa melutasot nousevat herkästi suuriksi. Melu aiheuttaa oppilaille ja opettajille stressiä ja väsymystä. Pitkäaikainen altistuminen melulle aiheuttaa myös kuulo-ongelmia. Nämä tekijät voivat pitkittyessään uhata opettajien työkykyä ja -hyvinvointia. Oppaan löydät verkkosivuiltamme: www.kuuloliitto.fi

Sinua tarvitaan

Vapaaehtoistyö on merkityksellistä ja välttämätöntä kaikille järjestöille. Ilman upeita vapaaehtoisiamme emme tulisi Kuuloliitossa toimeen. Vapaaehtoistoiminnan avulla voimme tehdä ja toteuttaa asioita, jotka muuten jäisivät tekemättä. Leikkauspolitiikka kohdistuu myös Kuuloliittoon. Tarvitsemme vapaaehtoistyötä tulevaisuudessa yhä enemmän. Olisitko Sinä Kuuloliiton seuraava vapaaehtoinen?

Vapaaehtoistyö on saanut alkunsa köyhäinavusta, josta se on pikkuhiljaa kehittynyt vuosien myötä kansalaisjärjestötoiminnaksi. Työllemme on nykyisin yhä enemmän tarvetta. Pystymme tarjoamaan ennakoivaa matalan kynnyksen tukea ja säästämme siten yhteiskunnan varoja.

Vapaaehtoistoiminta antaa mahdollisuuden auttaa lähimmäistä, mutta on myös keino osallistua ja vaikuttaa. Toiminta hyödyttää koko yhteiskuntaamme sekä vapaaehtoista itseään. Tutkitusti vapaaehtoistoiminta lisää hyvinvointia sekä tuottaa merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemuksia. Myös yhteenkuuluvuutemme kasvaa, kun teemme asioita porukalla.

Yhteiskunnallisesti ja myös yksittäisille järjestöille, kuten Kuuloliitolla vapaaehtoistoiminnalla on merkittävät taloudelliset vaikutukset. Kansalaisyhteiskunta on arvioinut vapaaehtoistyön arvoksi yli kolme miljardia vuodessa. Jokainen euro, jonka sijoitamme vapaaehtoistyöhön, tuottaa yli kuuden euron verran yhteistä hyvää. Ilman vapaaehtoisia myös Kuuloliiton toiminta olisi vaarassa. Vapaaehtoistoiminnan on todettu myös lisäävän yhteiskuntarauhaa.

Kuuloliiton vapaaehtoistoiminnasta löytyy kaikille sopivaa tekemistä. Jokainen voi myös itse määrittää kuinka paljon on aikaansa käyttä. Tule Sinäkin mukaan Kuuloliiton vapaaehtoiseksi!

Taru Reinikainen

Puheenjohtaja

Kuva: Kuuloliiton viestintä

● Runsas punaisen lihan ja lihavalmisteiden kulutus on yhteydessä lihavuuteen

Tutkimuksessa selvitettiin ensimmäistä kertaa samanaikaisesti lihavuuden yhteyttä runsaaseen lihan kulutukseen sekä muihin epäterveellisiin elintapoihin ja koulutustasoon. Elintavoista tutkimukseen otettiin mukaan liikkumattomuus, vähäinen kasvisten ja hedelmien syöminen, alkoholin riskikäyttö ja päivittäinen tupakointi.

Runsas lihan kulutus on yhteydessä lihavuuteen kaikilla koulutustasoilla. Kuitenkin matalasti koulutetuilla lihavuuden todennäköisyys on suurempi kuin korkeasti koulutetuilla. Runsaimmin punaista lihaa ja lihavalmisteita kuluttavien naisten todennäköisyys lihavuuteen on yli kolminkertainen ja miesten lähes kolminkertainen verrattuna vähiten lihaa kuluttaviin.

– Runsaan lihan kulutuksen ja lihavuuden välinen yhteys on havaittu myös aiemmissa tutkimuksissa. Yhtä ainoaa selitystä tälle yhteydelle ei ole. Lisääntyneeseen lihavuuden riskiin voivat vaikuttaa liharuokien korkea energiapitoisuus sekä sellaiset lihan kulutukseen yhteydessä olevat muut ruokattumukset, elintavat ja sosiodemografiset

tekijät, joita ei tässä tutkimuksessa pystytty huomioimaan, kertoo erikoistutkija **Laura Sares-Jäske**.

Suomessa asuvat aikuiset, varsinkin miehet, syövät punaista lihaa ja lihavalmisteita liikaa. FinRavinto 2017 -tutkimuksen mukaan miehet kuluttavat punaista lihaa ja lihavalmisteita 182 grammaa vuorokaudessa, ja naiset 107 grammaa vuorokaudessa.

Uusien pohjoismaisten ravitsemussuositusten mukaan punaista lihaa ja lihavalmisteita tulisi syödä korkeintaan 350 grammaa viikossa, mikä tarkoittaa korkeintaan 50 gramman päiväannosta. Tästä prosessoitujen lihavalmisteiden osuuden tulisi olla mahdollisimman pieni. Punaisen lihan ja lihavalmisteiden kulutuksen vähentäminen vaikuttaa myönteisesti niin ihmisten kuin ympäristön terveyteen.

Lähde: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos

● Kuopioon perustetaan soveltavan kuulontutkimuksen laboratorio

Kuopiossa käynnistyvällä Kuulolaakso-hankkeella nopeutetaan kuulonhuollon innovaatioiden kehittämistä ja käyttöönottoa potilaiden arjessa.

– Kuulo-ongelmien diagnosointi ja kuntoutus hyötyy merkittävästi teknologian kehityksestä ja monitieteellisistä lähestymistavoista. Se vaatii kuitenkin tutkijoiden, sairaanhoitojärjestelmän ja kaupallisten toimijoiden yhteistyötä, joka on tähän asti rajoittunut yksittäisiin pienimuotoisiin hankkeisiin, sanoo professori **Aarno Dietz**.

Kuulolaakso-hankkeessa Kuopion Savilahden kampukselle perustetaan soveltavan kuulontutkimuksen laboratorio, jonka toimintamallia kehitetään Kuopion yliopistollisen sairaalan (KYS), Itä-Suomen yliopiston ja useiden yritysten yhteistyössä parhaiten palvelemaan kuulonhuollon tutkimus- ja kehitystoiminnan tarpeita. Kuulontutkimuslaboratoriossa yritykset ja yhteistyökumppanit pääsevät testaamaan uusia signaalinkäsittelymenetelmiä, vertailemaan kuulolaitteesta saatavaa

hyötyä erilaisissa realistisissa ääniympäristöissä tai pilotoimaan uusia diagnostiikkamenetelmiä yhteistyössä KYSin kanssa.

Potilaat hyötyvät uusimpien menetelmien nopeammasta käyttöönotosta ja heille avautuu mahdollisuus osallistua tutkimuksiin ja tuoda esiin omia näkemyksiään sekä tarpeitaan. Kuulonalenema on erityisesti ikääntyneillä yleinen ja usein puutteellisesti hoidettu ongelma. Kuulolaakso-hankkeella helpotetaan pohjoissavolaisten yritysten mahdollisuuksia soveltaa osaamistaan merkittävän kansanterveydellisen haasteen ratkaisemiseksi.

Lähde: Itä-Suomen yliopisto

Kuva: Jenni Oranen

■ Säännöllinen kahvin juonti ei johda verenpaineongelmiin

Kahvin juominen voi hetkellisesti nostaa verenpainetta, mutta vuosienkaan kohtuukäyttö ei johda verenpaineen pitkäaikaiseen kohoamiseen. Italialaistutkimuksen havainnot vahvistavat aiempaa näyttöä ja osoittavat kahvin tässä mielessä turvalliseksi jopa 10 vuoden seurannassa.

Tulosten perusteella osallistujien verenpaineissa ei havaittu eroja seurannan aikana riippumatta siitä,

kuinka paljon he joivat kahvia ja joivatko he kahvia päivittäin. Eroja ei ollut lääkärin vastaanotolla mitatussa verenpaineessa, kotimittauksissa, vuorokausimittauksissa eikä verenpaineen vaihtelussa. Myöskään riski sairastua korkeaan verenpaineeseen ei eronnut ryhmien välillä.

Havainnot olisi hyvä varmistaa suuremmissa tutkimuksissa, mutta aiemmat tulokset ovat olleet samansuuntaisia. Kahvin säännöllinen ja kohtuullinen nauttiminen ei nykytiedon valossa ole verenpaineriski ja siksi se on turvallista myös sydän- ja verisuonitauteja sairastaville.

Tutkimus julkaistiin *Journal of Hypertension* -lehdessä ja perustuu 1 400 italialaisen kymmenvuotiseen seurantaan. Osallistujista valtaosa joi kahvia ainakin 1–2 kupillista päivässä.

Lähde: Uutispalvelu Duodecim

Kuva: Rodeo.fi

Lentotulli panostaa asiakaskokemuksen saavutettavuuteen

TEKSTI Annette Fagerström
KUVAT Aku Häyrynen

Tullin tavoitteena on huomioida erityisryhmät entistä paremmin ja tuottaa konkreettisia työkaluja arjen työhön. Asiakaskokemuksen kehittäminen Lentotullissa -kokeiluun kutsuttiin mukaan joukko saavutettavuuden asiantuntijoita ja järjestöjä, mukaan lukien Kuuloliitto. Kun asiointi ja vuorovaikutus on sujuvaa, siitä hyötyvät sekä asiakas että henkilökunta.

1. Miksi Tulli halusi kehittää asiakaskokemusta?

Koemme, että Tullin palvelu- ja tarkastustilanteissa on monia mahdollisuuksia parantaa asiakaskokemusta. Kehittämisprojekti on laaja kokeilu, jossa haluamme Tullin yhteisellä panostuksella sekä kehittää asiakaskokemusta että helpottaa tullivirkailijoiden työkuormaa. Aihe on hyvin ajankohtainen koko yhteiskunnassa. Helsinki-Vantaan kansainväliselle lentoasemalle saapuu ympäri maailman erilaisia matkustajia ja asiakasryhmiä, joille on tarvetta kertoa mitä tavaroita heidän pitää Tullille ilmoittaa. Asiakas valitsee vihreän (ei tullattavaa) tai punaisen (tullattavaa) kaistan.

2. Miten projekti käytännössä eteni?

Projekti alkoi keväällä 2023 Tullissa alkaneella selkokuvakokeilulla yhteistyössä Kehitysvammaliiton kanssa. Lähdimme ratkaisemaan havaittuja haasteellisia asiakastilanteita uudella tavalla. Suunnittelimme kuvallisen kommunikaatioapuvälineen eli kuvasarjan tullivirkailijoiden asiakaspalvelutyöhön liha- ja maitotuotteiden valvontaan. Mukana työssä olivat Tullin valvonnan, asiakaspalvelun, viestinnän ja Lentotullin henkilöstöä.

3. Miten asiakaskokemusta kehitettiin?

Kommunikaatio parani asiakkaiden kanssa kiellettyjen tuotteiden haltuunottotilanteissa selkokuvakokeilun

ansioista. Samaan aikaan havaittiin, ettei pelkkä kuvasarja riitä. Tarve ja myös mahdollisuuksia on paljon laaja-alaisempaan palvelun kehittämiseen. Niinpä Tullissa aloitettiin Asiakaskokemuksen kehittäminen Lentotullissa -kokeilu.

Jotta voimme varmistaa perus- ja ihmisoikeuksien aidon toteutumisen matkustajaliikenteen erilaisissa valvonta-, tarkastus- ja palvelutilanteissa, lähdimme kartoittamaan asiakaspolkuja ja mahdollisia yhteistyökumppaneita. Kehitystyöhön Tullin kanssa lähti komea joukko toimijoita: Kuuloliitto ry, Näkövammaisten liitto ry, Opaskoirakoulu, Kehitysvammaliitto, Lahden muotoiluinstituutti, Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön lapsistrategiatoiminta, Omaishoitajaliitto ry, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry, Finavia, Pelastakaan lapset ry sekä konsulttiyhtiö Avaava Oy.

Yhdessä tehdyt matkustajapolun lentokenttäkävelyt avasivat meille aivan uudella tavalla tarpeita ja mahdollisuuksia. Ne toivat konkreettisesti esiin uusia ratkaisuja, joiden avulla esimerkiksi kuulovammaisen voi entistä helpommin asioida Tullin kanssa ja kysyä neuvoa Tullilta. Meillä on nyt käytössä muun muassa kiinteitä induktiosilmukoita. Tulossa on myös toimintaympäristöön sopiva liikuteltava induktiosilmukka. Lisäksi Tullissa on käytössä kommunikaattori asiakaille, joilla on haasteita kuulemisessa.

Lentoasemalla on paljon erilaisia ääniä: kuulutuksia, puheensorinaa ja laukuista lähtevää ääntä. Myös kuunteluympäristöä on pyritty parantamaan varsinkin tarkastustilanteessa. Lisäksi selvitämme mahdollisuutta yhdistää kuulovammaiset ja viittomakielen tulkit etätulkkaussovelluksella. Tullissa puhumme nyt myös maahan asennettavista taktiiliopasteista, sähköisistä

palvelusovelluksista ja äänimajakoista, joista asiakkaat voivat jatkossa saada halutessaan tukea.

4. Miten varmistetaan, että projektista saadut tulokset saadaan käytäntöön?

Tärkeä osa projektin jalkautusta on tullihenkilöstön ammattitaito ja osaaminen. Kehittämiskoje tekee »

tiivistä yhteistyötä Tullin asiakaspalveluiden kanssa. Tietoa lisätään esimerkiksi kohdennetulla asiakaspalvelukoulutuksella ja uusien apuvälineiden käyttökokeiluilla. Olemme pyrkineet testaamaan laitteiden toimivuuden kokemusasiantuntijoiden kanssa jo ennen henkilökunnan koulutusta. Haluamme varmistua siitä, että tekemämme toimet auttavat aidosti asiakkaitamme.

5. Mitä yhteistyö eri sidosryhmien kanssa opetti?

Yhteistyössä mukana olevat sidosryhmät ja toimijat antoivat oman kokemuksensa käyttöömme. He kuvasivat meille käytännön tilanteita, tarpeita ja toiveita. Kokemusasiantuntijoilta saatu oppi on ollut korvaamaton apu projektin onnistumiselle, ja Tulli on siitä erittäin kiitollinen. Yhteistyö eri sidosryhmien kanssa on toiminut erinomaisesti, keskustelu on ollut helppoa ja ratkaisuhakuista.

Yhteistyö on myös säästänyt meitä turhilta kustannuksilta ja muutoksilta, kun olemme päässeet monessa asiassa suoraan pohtimaan sopivaa ratkaisuvaihtoehtoa. Myös tiivis yhteistyö lentoasemanpitäjän Finavian kanssa on ollut asiakaskokemuksen kannalta erittäin tärkeä, jotta koko matkustajapolku voidaan huomioida lentoasemalla.

6. Kaiku-palkinto on Valtiokonttorin myöntämä tunnustus sellaiselle valtion organisaatiolle tai työyhteisölle, joka on lähtenyt rohkeasti uudistumaan, kokeillut uusia toimintatapoja ja kehittänyt tekemisen kulttuuria. Voitte vuoden 2024 Kaiku-palkinnon. Miltä tämä tuntui?

Tuntui uskomattoman hienolta saada tämä palkinto meille ja asiakkaillemme tärkeästä sydämenasiasta. Palkinto myös motivoi meitä yhä enemmän ponnistelemaan palveluiden kehittämisessä kaikille asiakkaillemme. Samalla haluamme edistää myös vastuullista työtettä.

7. Viedäätkö Lentotullin kokemuksia laajemmin eteenpäin talon sisällä?

Tämä on tavoitteemme. Kokemukset, opit ja parhaat käytänteet kootaan yhteen ja pyritään siirtämään myös muihin toimipisteisiin palvelemaan kaikkia asiakkaitamme. Lentotullissa asiakaskokemuksen kehittäminen jatkuu projektin jälkeenkin. Keräämme asiakaspalautetta ja parannamme palvelua sen avulla. Kaikille asiakkaillemme sopiva palvelu on kunnianhimoinen tavoite, jonka voimme saavuttaa yhdessä!

Kysymyksiin vastasivat: tullilylitarkastaja Ilkka Kähkönen, operatiivinen esimies Jaana Lukkarinen ja tullilylitarkastaja Nadja Painokallio.

Maailmankansalainen tuntee itsensä suomalaiseksi

Yleisradion uutisten seuraajat ovat tottuneet kuuntelemaan Ukrainasta, Kiovasta raportoivaa kirjeenvaihtajaa, joka kertoo rauhallisesti ja toteavasti sodan uusimmista käänteistä kotinsa parvekkeelta Kiovan pääkadun varrelta. Ukrainalainen tv-toimittaja puhuu hyvää suomea.

Maxim Fedorov on syntynyt ja kasvanut Venäjällä, mutta viettänyt lapsuutensa kesät äitinsä sukulaisten luona, aluksi Moldovassa, Transnistrian sodan puhjettua Etelä-Ukrainassa. Perhe asui Pietarissa, isä oli venäläinen fyysikko, äiti ukrainalainen kemian asiantuntija. Lapsuus oli niukkaa; juurekset kasvatettiin datsalla ja tultiin kohtuullisesti toimeen.

Koulussa Maxim kiinnostui kielistä ja humanistisista aineista. Hän pääsi kouluun, jossa sai venäjän lisäksi opiskella yhtä vierasta kieltä, tarjolla oli kaksi vaihtoehtoa, puola ja suomi. Maxim valitsi suomen, koska se tuntui eksoottiselta. Koululla oli sopimus, jonka mukaan sieltä pääsi opiskelemaan filologiseen tiedekuntaan. 21-vuotiaana Maxim muutti Suomeen opiskelemaan maisteriohjelmassa Helsingin yliopistossa.

Vuonna 2013 opiskelija päätyi Ylelle venäjänkielisten uutisten (Novosti Yle) toimittajaksi. Venäjän hyökättyä helmikuussa 2022 hän siirtyi toukokuussa Kiovaan yhdeksi Ylen ulkomaan kirjeenvaihtajaksi.

Maxim kuvaa Minun Ukrainani -kirjassa sota-ajan elämää, kansalaisten selviytymistä ja kestävyyttä vaikeissa olosuhteissa. Ilmahälytyksiä on 1–2 päivässä, silloin on siirryttävä väestösuojaan metroasemalle. Kuitenkin harva enää tekee niin, Maxim tarkistaa viestintäsovellus Telegramin kskusteluryhmistä, mikä on aiheuttanut hälytyksen. Arkipäiviin kuuluvat myös sähkökatkot; sähkön toimiessa on hoidettava muun muassa työasiat, maksut, ruoanlaitto, pyykinpesu ja viestintä. Öisin on ulkonaliikkumiskielto.

Fedorov puhuu 9 kieltä ja opiskelee kymmenettä. Hän on valmistunut suomen kielen ja kulttuurin maisteriksi. Kosmopoliitti kokee itsensä suomalaiseksi, sillä hänellä on Suomen passi ja hän tekee töitä suomeksi. Äidinäidin perhe oli lähtöisin Odessan pohjoispuolelta, mutta muuttanut Venäjälle jo 1960-luvulla.

Maxim sanoo saaneensa Suomesta käsityksen, miten yhteiskunnan tulee toimia. Tapahtumia rauhallisesti ja tarkkailijana kuvaava toimittaja toteaa, ettei Venäjä ole joutunut tekemään tiliä toiminnastaan. Valtion on kuljettava katumuksen polku, jota Natsi-Saksa joutui kulkemaan. Se edellyttää vallan vaihtumista. Viron pääministeri Katja Kalas pyrkii luomaan kansainvälisen tuomioistuimen käsittelemään Venäjän Ukrainassa käymää työkkäyssotaa, esikuvana Nürnbergin oikeudenkäynti. Viron kyyditykset tapahtuivat ns. rauhan aikana.

MINERVA KUSTANNUS/OLEKSII JEVDOKYMENKO

Ukrainan kielen asema on vahvistunut, se on keino irtautua Venäjän vaikutuksesta. Kieli on parusta Ukrainan valtiolliselle asemalle. Maalla onkin hyökkääjää vahvemmat demokraattiset perinteet. Sen tv on lähes ukrainankielinen, ja kirjat ovat yleensä kotimaan kielisiä.

Television ja kirjojen lisäksi Ukrainassa vaikuttaa aktiivinen komiikka. Se on löytänyt toimivia tiloja ja yleisöä väestösuojista, joihin ihmiset ovat kokoontuneet. Esimerkiksi koomikko Anton Tymosenko kerää katsojia. Huumori ja stand up -kulttuuri lievittävät ahdistusta.

Tänä syksynä ilmestyy Docendo-kustantamolta Fedorovin toinen kirja, Sodan näyttämöt. Siinä hän kuvaa kaupunkeja ja alueita, joita mainitaan sotauutisissa.

Maxim Fedorov: Minun Ukrainani. Minerva kustannus 2023. Teksti Sinikka Pihlmaa

Kuuloyhteisöjen maailma: Euroopan huonokuuloisten liitto

TEKSTI Maija Makkonen

Kuulovamma vaikuttaa maailmanlaajuisesti satojen miljoonien ihmisten koulutukseen, työllistymiseen ja sosiaaliseen elämään. Kansainvälinen yhteistyö kuulojärjestöjen välillä on merkityksellistä koko yhteisön osallisuuden edistämässä.

Tässä sarjassa tutustumme kansainvälisiin kuulojärjestöihin. Tavoittemme on lisätä tietoisuutta maailmanlaajuisesta kuuloyhteisöstä ja jakaa näkemyksiä siitä, kuinka näiden järjestöjen työ parantaa kuulovammaisten elämää ympäri maailmaa.

Jatkamme sarjaa tutustumalla Euroopan huonokuuloisten liittoon (EFHOH). Keskitymme järjestön missioon, saavutuksiin ja yhteistyöhön kansallisten järjestöjen, kuten Kuuloliiton, kanssa. EFHOH:n puheenjohtajana vuodesta 2021 toiminut **Lidia Best** on myös toiminut National Association of Deafened People (NADP) -järjestön puheenjohtajana Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Alun perin Puolasta kotoisin oleva Lidia on kuulovammainen ja käyttää sisäkorvaistutetta menettetyään jäljellä olevan kuulonsa nopeasti. Hän on työskennellyt kuuluisien muotitalojen kanssa Lontoossa ja näkee muotialalla työskentelyn vaativan sopeutumiskykyä, ongelmanratkaisutaitoja, uteliaisuutta ja luovuutta. Näitä taitoja hän hyödyntää myös edunvalvontatyössään. Puheenjohtajana hän keskittyy esteettömyyteen, standardien nostamiseen, politiikan kehittämiseen ja julkiseen puhumiseen.

Voitko kertoa hieman siitä, mitä EFHOH edustaa ja mitkä ovat sen päätavoitteet?

EFHOH:n visio on Eurooppa, jossa kuulovammaiset voivat elää ilman esteitä ja osallistua kaikilla yhteiskunnan tasoilla. Haluamme, että jokaisella kuulovammaisella on samat mahdollisuudet kuin kaikilla muillakin ja että esteettömyys, kuten pääsy viestintään, on itsestäänselvyys ja osa suunnittelua ja muotoilua.

Edistämme tietoisuutta, ymmärrystä ja käytännön toimia, jotka poistavat kuulovammaisten esteet saavuttaa täysi

potentiaalinsa. Tähän kuuluu pääsy edulliseen, universaaliin kuulonhoitoon ja kuntoutukseen, kuten kuulolaitteisiin ja sisäkorvaistutteisiin. Tämä toteutetaan esteettömän yhteiskunnan avulla, jossa on julkisia palveluita, kuulolaitteita, tekstityksiä, kuvatekstejä ja apuvälineitä.

EFHOH:n yleinen tavoite on suojella, edistää ja lisätä tietoisuutta kuulovammaisten oikeuksista Euroopassa, helpottaen näin lainsäädännöllistä ja sosiaalista suojelua.

Miten EFHOH työskentelee parantaakseen kuulovammaisten elämää?

Vuodesta 2021 lähtien olemme saavuttaneet kuulemisoikeuden Euroopan komissiossa. Työskentelemme Euroopan parlamentin jäsenten kanssa ja tapaamme muita Euroopan viranomaisia lisätäksemme tietoisuutta kuulovammaisten erityistarpeista Euroopassa. Olemme muodostaneet vahvan kumppanuuden EHIMA:n (kuulokojevalmistajien järjestö) ja AEA:n (kuulokojekuntoutuksen asiantuntijoiden järjestö) kanssa, ja osana tätä yhteistyötä olemme järjestäneet vuosittaisia lounaskeskusteluja EU-parlamentissa, tuottaneet *"Getting our Numbers Right"* -julkaisuja ja osallistuneet poliittiseen vaikuttamiseen.

Teemme myös yhteistyötä WHO:ssa, erityisesti WHO:n Euroopan toimiston kanssa, mikä antaa meille mahdollisuuden vaikuttaa päätöksentekoon ja politiikkaan kuulonhoidossa.

Näiden yhteistyömuotojen ja edustusten kautta olemme olleet keskeisessä roolissa varmistaessamme, että näkemys ja pääsyaatimuksemme otetaan huomioon WHO:n päämajassa Genevessä järjestetyissä tapahtumissa ja ne ovat osa laajempia suosituksia WHO:n julkaisuissa.

Tunnistamme, että standardit ovat ratkaisevan tärkeitä kuulovammaisten tasaarvoisen pääsyn varmistamiseksi, ja siksi olemme tehneet tiivistä yhteistyötä Kansainvälisen televiestintäliiton kanssa kehittäessämme teleterveyspalvelujen esteettömyysstandardia, etätekstityksen ja avustavien kuuntelujärjestelmien laatua. Olemme myös mukana Euroopan kuluttajajärjestössä, joka on kehittänyt asiantuntijadelegaation osallistumaan eurooppalaisten standardien kehittämiseen, ja olemme osallistuneet joihinkin standardeihin sekä niiden tarkasteluun.

Toinen tärkeä työalueemme on kuulovammaisten kansalaisten tukeminen tutkimuksen ja seurantaraporttien avulla. Näillä tavoilla saadut tiedot auttavat meitä olemaan tehokkaampia vastatessamme EU:n laajuisiin kuulemisiin ja suosituksiin.

"Teemme myös yhteistyötä WHO:ssa, erityisesti WHO:n Euroopan toimiston kanssa, mikä antaa meille mahdollisuuden vaikuttaa päätöksentekoon ja politiikkaan kuulonhoidossa."

EFHOH on myös äskettäin käynnistänyt vuosittaisen tietoisuustapahtuman "European Hearing Access Week", joka pidetään vuosittain maaliskuun toisella viikolla. Tämä tapahtuma antaa meille mahdollisuuden lisätä tietoisuutta kuulovammoista ja niiden vaikutuksista sekä korostaa olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja ratkaisuja.

Viimeiseksi, EFHOH:n hallituksen jäsenet ja vapaaehtoiset puolustavat inklusiivista yhteiskuntaa ja politiikkaa, jotka ottavat huomioon kuulovammaisten näkökulmat. Tämä tapahtuu Euroopan vammaisfoorumien suoran osallistumisen kautta naiskomiteassa, nuorisokomiteassa ja hallituksessa. Samalla, kiitos EFHOH:n kuulemistilaisuuden EU-komissiossa, voimme tuoda kommentteja ja ehdotettuja hyviä käytäntöjä suoraan EU-politiikkadokumentteihin. >>

Voitko jakaa joitain virstanpylväitä, jotka EFHOH on saavuttanut viime vuosina?

EFHOH juhli juuri 30-vuotisjuhliaan ja samana vuonna saimme toimintatukea EU-sihteeristön perustamiseksi ja jatkuvuuden sekä näkyvyyden varmistamiseksi kuulovammaisten yhteisölle. Olemme juhlistaneet merkkipaalu uudistuksella ja uudella logolla sekä identiteetillä. Viimeisenä, mutta ei vähäisimpänä, olemme saavuttaneet kuulemistilaisuuden EU-komissiossa ensimmäistä kertaa.

Millä tavoin EFHOH tekee yhteistyötä kansallisten järjestöjen, kuten Kuuloliiton, kanssa kansainvälisen yhteistyön edistämiseksi?

Pidämme säännöllisesti yhteyttä ja käymme keskusteluja vuosikokousten aikana ja niiden ulkopuolella. Uudistettu uutiskirjeemme on otettu käyttöön, ja käytämme sitä viestien välittämiseen hallitukselta, jakamaan viimeisimmät tiedot toiminnastamme ja, mikä tärkeintä, tarjoamaan alustan jäsentemme uutisten esittelemiselle. Kehotan Kuuloliittoa jakamaan uutisianne kanssamme, jotta voimme vahvistaa ääntämme.

Kuinka yksilöt tai organisaatiot voivat osallistua EFHOH:n toimintaan ja mitä hyötyjä verkostoon kuulumisesta on?

EFHOH tarjoaa alustan keskinäiseen oppimiseen ja tiedon vaihtoon, vahvistaen edunvalvontatoimia. Haluamme houkutella niitä, joilla on kokemusta politiikasta ja edunvalvontatyöstä. Yhteisymmärryksessä voimme luoda yhtenäisen äänen kuulovammaisten yhteisölle ja parantaa elämäämme. Eri maat ovat kehittäneet erilaisia tukia ja esteettömyyttä kuulovammaisille, ja jakamalla näitä hyviä käytäntöjä voimme luoda inklusiivisemmän ympäristön koko Euroopassa. Jos teillä on henkilöitä, jotka haluavat osallistua työhömmeh, osallistua koulutuksiin, tapahtumiin tai julkaisujen kehittämiseen, ottakaa yhteyttä toimistoomme osoitteessa office@efhoh.org.

Mitkä ovat suurimmat haasteet, joita kuulovammaiset kohtaavat tänään, ja miten EFHOH käsittelee näitä ongelmia?

Yhteisömmeh on suurelta osin näkymätön, osittain stigman ja osittain yhteiskunnan asenteiden vuoksi tarpeitamme kohtaan. Tämän käsittelemiseksi EFHOH on liittynyt kuulovammaisten vaikuttajien joukkoon, ja tämän vuoden Maailman kuulopäivän teema "Ajattelutapojen muuttaminen" on erityisesti resonoinut yhteisössämme.

On valtavia eroja kansallisissa politiikoissa ja sosiaalisessa suojelussa kuulovammaisten suhteen, mikä usein luo esteitä vapaalle liikkuvuudelle EU:ssa, pääsulle kuulolaitteisiin ja tukeen sisäkorvaistutteen käyttäjille sekä tasapuolisen pääsyn puutteelle tiedonsaantiin koulutuksessa ja työllisyydessä. Lisäksi emme ole yhtä järjestäytyneitä ja poliittisesti äänekkäitä kuin muut yhteisöt. Tämä johtuu osittain erilaisista viestinnän tarpeista riippuen kuulon menetyksen tasosta, ajankohdasta, jolloin henkilö menetti kuulonsa, ja ratkaisevasti olemassa olevien ratkaisujen tuntemuksesta.

Ratkaistaksemme kuulolaitteiden ja sisäkorvaistutteen tasapuolisen pääsyn puutetta, olemme äskettäin pyytäneet, että EU-komissio sisällyttäisi kuuloteknologioiden pääsyn Vammaisten oikeuksien strategiaan. Keräämme tietoa, jota käytämme edunvalvonnassamme luodaksemme poliittista painetta ja tarjotaksemme jäsenillemme tarvittavia tietoja kansallisista eroista. Haastamme myös tiedon saannin puutteen televisiossa, suoratoistoalustoilla ja julkisissa tiloissa, haastamme poliittisen tahdon puutteen ja tuemme jäsentemme edunvalvontaa.

Voitko kertoa teknologian ja innovaation roolista EFHOH:n tehtävän edistämisessä?

Teknologia näyttölee tärkeää roolia EFHOH:n tehtävän edistämisessä, ja sen merkitys on kasvanut pandemian vuoksi, jolloin näimme, kuinka helposti voimme eristäytyä. Videoalustojen nopeiden edistysaskelien myötä olemme yhteydessä toisiimme enemmän kuin koskaan ennen. Näiden edistysaskelien ansiosta EFHOH:n hallituksen jäsenet ja vapaaehtoiset voivat tehdä yhteistyötä etänä, ilman että heidän tarvitsee käyttää suurinta osaa ajastaan matkustamiseen kokouksiin, ja he voivat olla tuottavampia.

Webinaarit ja online-kokoukset ovat säännöllinen viestintätapamme, ja sekä ihmisten että automaattisten tekstitysten avulla voimme varmistaa viestinnän kuulon menetyksen tasosta riippumatta. Teknologia ja online-webinaarit mahdollistavat EFHOH:n tavoittaa kuulovammaisia yhteisöjä ja yksilöitä, jotka eivät yleensä pysty osallistumaan konferenssihimme, ja samalla ne mahdollistavat meille laajemman yleisön tavoittamisen ja auttavat muuttamaan asenteita kuulon menetyksestä.

Mitkä EFHOH:n aloitteet tai projektit pyrkivät tukemaan kuulovammaisten yhteisöä?

EFHOH on saanut toimintarahoitusta tukeakseen organisaation muutosta vapaaehtois pohjaisesta organisaatiosta ammattimaiseksi organisaatioksi, jossa on toimiva sihteeristö. Tämä tukee ohjelmaamme jäsenyyden vahvistamiseksi, tiedonjakomahdollisuuksien luomiseksi ja tarvittavien tietojen keräämiseksi edunvalvontamme tueksi.

Jatkamme useampien projektien kehittämistä yhdessä jäsentemme kanssa ja luomme mahdollisuuksia kuulovammaisille osallistua poliittiseen ja kehitysprosessiin. European Hearing Access Awareness Week on tilaisuus kokoontua yhteen yhteisönä, ja toivomme, että kaikki liittyvät mukaan. ●

EFHOH – Euroopan huonokuuloisten liitto

- Vuonna 1993 perustettu kansainvälinen, ei-valtiollinen järjestö
- Edustaa kansallisia jäsenjärjestöjä Euroopan eri maista
- Tavoitteena parantaa huonokuuloisten ihmisten elämänlaatua ja oikeuksia Euroopassa
- Toimii tiiviissä yhteistyössä EU-komission ja Euroopan parlamentin kanssa
- Keskittyy muun muassa esteettömyyteen, kuulonhuoltoon ja mielenterveyteen liittyviin kysymyksiin
- Lisätietoja jäsenyydestä tai toiminnasta sähköpostitse: info@efhoh.org

**OULUNHALON APTEEKIN
TERVEYSPISTEESSÄ HELPOSTI
MM. HOITAJAN KORVAHUUHTELUT.**

Ajanvaraus:

OULUNHALONAPTEEKKI.FI

tai 050 558 2835

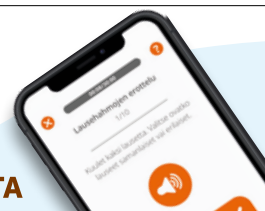

MONETRA **TULKKIPALVELU**

OUTLOUD

Lataa Kuulorata-sovellus
ja harjoita kuuloasi!

→ **OUTLOUD.FI/KUULORATA**

Imatran Kesäpäivien tunnelmia

Kuuloliiton kesäpäiviä vietettiin Imatralla kesäkuun alkupuolella. Lähes 200 osallistujaa eri puolilta Suomea kokoontui yhteen viettämään kiireetöntä yhteistä viikonloppua.

TEKSTI JA KUVAT Maija Makkonen

1. Miten Kesäpäivät ovat sujuneet osaltasi?
2. Mitä teidän yhdistyksenne kesään kuuluu?

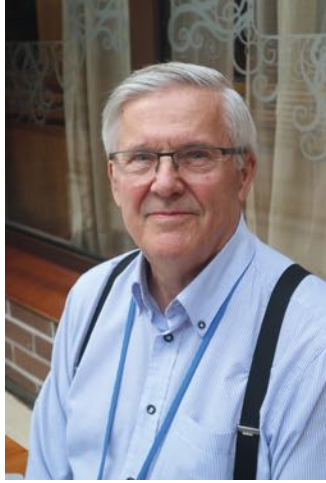

HELEENA HELANDER, SIIKALATVAN KUULOYHDISTYS RY

1. Nämä ovat toiset Kesäpäivät, joihin osallistumme. Lähdimme eilen aamulla seitsemän aikaan bussimatkalle Imatraa kohti ja parin tauon myötä pääsimme perille iltapäivällä kolmelta. On ihan kivat olleet nämä Kesäpäivät, olen kyllä tykännyt. Hyvää ruokaa ja mukavat lenkkeilymaastot. Kävimme myös kuuntele-massa karaokea ja seuraamassa mölkkypeliä.

2. Olemme olleet Siikalatvan yhdistyksessä jäsenenä viitisen vuotta. Itse asumme Kestilässä, noin kolmenkymmenen kilo-metrin päässä, ja sen myötä osallistuminen yhdistyksen toimin-taan on ollut aika vähäistä. Välimatkat ovat kuitenkin sen verran pitkiä, ettei toimintaan tule osallistuttua aktiivisesti. Tiedän kyllä, että yhdistyksemme järjestää paljon erilaisia kokoontu-misia ja toimintaa, kuten karaoke-illoja, kerran kuukaudessa kerhon ja ulkoilupäivän, jossa pelataan erilaisia pelejä, kahvi-tellaan ja joskus ruokaillaan sekä 3-4 kertaa vuodessa on myös kirpputori. ■

TOIVO LEHTINEN, KESKI-SUOMEN PIIRIN PUHEENJOHTAJA, JÄMSÄN SEUDUN KUULO RY

1. Nämä ovat ensimmäiset Kesäpäivät, joihin osallistun. Olen päässyt tutustumaan Imatran Kylpylän lähimaastoihin ja todennut Saimaan veden uintilämpöiseksi. Risteily on tänään ohjelmassa.

2. Kuulolähipalvelu on Jämsän Seudun Kuulon kesätoiminnassa todella merkittävää. Meillä on viisi koulutuksen saanutta jäsentä pyörittämässä sitä. Lisäksi Kuuloauto on juhannuksen jälkeen kaksi päivää Jämsässä, ja se on aina ollut erittäin suosittu tapahtuma. Jämsän osaston hallituksen jäsenillä on kesän aikana tehtävänä kartoittaa paikkakunnan hiljaiset paikat. Käymme ja arvoimme paikkaa kuulokojeen käyttäjän kannalta. Suunnitteilla on myös retki Kopolaan syksymmällä. ●

Seuraa Kuuloliittoa somessa!

RIITTA SORSA, IMATRAN KUULO RY, KUNNIAPUHEENJOHTAJA

1. Kun Kesäpäivät olivat viimeksi 1990-luvun alkupuolella täällä Imatralla, oli mukana enemmän väkeä, mutta onhan täällä nytkin paljon osallistujia. Asun itse muutaman kilometrin päässä ja nyt tänään olen tullut paikan päälle. Risteilyille olen tietysti menossa, kaikilla mausteilla. Ja nyt on kaunis ja tyyni sää. Sunnuntaina ohjelma jatkuu viittomakuorossa Vuoksen Mieslaulajien kanssa.

2. Yhdistyksemme tekee tänä kesänä retken Kiteelle. Kokopäivänretki tehdään bussilla ja ruokailun lisäksi menemme Kiteen kyläteatteriin katsomaan Kuhakuningasta. Vuokraamme myös heinäkuussa kyläyhdistykseltä saunan koko päiväksi ja kutsumme kaikki saunomaan, paistamaan makkaroita, pelaamaan pelejä ja tapaamaan ystäviä. Kuulolähipalvelu ja Kuuloauton vierailu ovat myös ohjelmassa totuttuun tapaan! ●

Selkosivut.fi

Kaipaatko selkeyttä viestintään?
Kuvia arjen tueksi?

Tiivistämme ja kuvitamme monimutkaiset asiat helposti ymmärrettävään muotoon.

Muistipeli viittomien opetteluun!

Tutustu selkotuotteisiin ja verkkokauppaan www.selkosivut.fi

Moottorikorvien kesäpäivät

Perinteisesti Motarien kesäpäivinä tunnettu, tänä vuonna modernin uudelleenbrändäyksen kokenut "Motarit goes Manse" -tapahtuma keräsi lähestulkoon neljäkymmentä kuulovammaista nuorta aikuista ympäri Suomea Tampereelle. Lauantaina käyntiin polkaistu tapahtuma alkoi erilaisilla tutustumisleikeillä, minkä jälkeen osallistujat lähtivät pienissä ryhmissä suorittamaan kaupunkisuunnistusta. Tampereen päällä roikkuvista tummanpuhuvista pilvistä revennyt rankkasade ei suinkaan menoa haitannut, vaan ryhmät kilpailivat toisiaan vastaan kieli poskessa erilaisissa rohkeutta vaativissa tehtävissä. Tehtävälistaan kuului muun muassa mustan makkaran nautiskelua, munkin syömistä Pynnikin näkötornilta ja tuntemattoman vastaan tulijan ilahduttamista. Kaupungin katujen koluamisen jälkeen

osallistujat matkustivat Nysseillä majoitukseen Härmälä Campingiin, missä tarjotun päivällisen jälkeen luvassa oli saunomista, Manseaiheinen tietovisa ja rentoa kaupunkikirajaa ylittävää tutustumista. Sunnuntaina osallistujat suuntasivat vielä Särkänniemeeseen pyörimään kaikenlaisiin hauskoihin ja sisuskaluja uudelleen järjestäviin laitteisiin. Erityisen iso kiitos tapahtuman työryhmälle, sekä tietenkin kaikille osallistuneille!

PS. Moottorikorvien nuorisotoimikunta saapui Härmälään jo päivää aikaisemmin tutustumaan Kuurojen liiton nuorisotyön toimijoihin. Saunomista, mölkyä ja pizzaa sisältäneen illan myötä tulevaisuus erilaisten yhteistöiden osalta näyttää valoisa!

Juho Jauhiainen

Opintomatalla Madridissa

Kauan odotettu matka alkaa kesäkuun ensimmäisellä viikolla kohti Espanjan pääkaupunkia, Madridia. Olen lähdössä viikon mittaiselle vaihto-opiskelumatkalle, jonka teemana on fysioterapian kliininen päättely.

Ensimmäisinä päivinä pääsemme tutustumaan yliopiston kampusalueeseen, johon kuuluu muun muassa oma uimahalli, kuntosali sekä rakennuksia eri alojen opiskelua varten. Päivämme koostuvat fysioterapian luennoista, työpajoista sekä ryhmätyöskentelystä. Työpajoissa pääsimme esimerkiksi kokeilemaan uutta teknologiaa, muun muassa VR (virtual reality) -lasien sekä fysioterapiarobotin käyttöä.

Olen vuosi sitten saanut sisäkorvaistutteen, joka on parantanut kuuloani niin paljon, että uskon pärjääväni myös englannin kielellä, jonka olen aiemmin kokenut haastavimpana kuulemiseni kannalta. Mietin ennen reissua, pitäisiköhän minun tilata tulkki matkaan mukaan, mutta oli hienoa huomata sisäkorvaistutteen hyöty ja muiden auttavaisuus kuulon suhteen.

Luokassa etäluentoa kuunnellessa minun oli hankalaa kuulla luennoitsijan puhetta ja kerroin mahdollisuudesta laittaa Teamsiin tekstitykset. Universidad Francisco de Vitorian fysioterapian opettajat kertoivat oppineen minulta uusia tapoja tehdä opiskelutilanteista yhdenvertaisempia ja saaneen vinkkejä, jotka hyödyttävät kaikkia, eivät vain kuulovammaisia.

Madrid oli viehättävä kaupunki historiallisine rakennuksineen, ruokakulttuureineen ja lisäksi sää suosi meitä aurinkoisina hellepäivinä. Viimeisenä iltana menimme kaikki yhdessä illalliselle, niin opettajat kuin opintomatkalle lähtijät Tsekeistä, Espanjasta ja Suomesta.

Kolmannen vuosikurssin päätteeksi järjestetty opintomatkka toi minulle uusia näkökulmia ja luottamusta. Nyt minua kiinnostaa tulevaisuudessa myös pidempi muuttaman kuukauden vaihto-opiskelumatkka.

Anni Kivelä

Portugalissa vietettiin Neilikavallankumouksen 50-vuotisjuhlia ja vappua.

Seinien kaakelikoristelu ja sininen väri ovat tyypillisiä Portugalissa.

Portugalissa kuulovammaisena

Olin koulun kautta Erasmus+ vaihtojaksolla Leiriassa, Portugalissa 7.4.–25.5.2024. Englanninkielen taitoni ei ole koskaan ollut erityisen hyvä, opiskelu on ollut todella haastavaa. Lukion englannin opettajan avulla kuitenkin rohkeasti hakemaan Erasmus+ vaihtojaksolle Portugaliin. Olen aina ollut kiinnostunut matkailusta ja eri maiden kulttuureista.

Vaihtojakson aikana elin minun host-perheeni arkielämää. Kävin host-siskoni Laran kanssa hänen kouluun ja joissakin hänen harrastuksissaan. Vierailimme myös eri puolilla Portugalia kuten Lissabonissa, Nazeassa ja Portossa.

Vietin koulun jälkeen iltapäivät ja illat host-mummoni Isabellan luona. Hän osasi vain portugalia ja minä englantia, joten kielimuuria oli, mutta siitä selvitettiin. Aluksi käytettiin Google-kääntäjää, mutta lopulta aloin oppia portugalia ja ymmärsin puhetta. Koulussa ja vapaa-ajalla yritin opiskella portugalia, mutta kielioppi ja ääntäminen olivat haastavia. Tämä on minulla yleistä, kun opiskelen kieliä.

Tunsin oloni turvalliseksi, etenkin host-perheeni kanssa. He ottivat minun kuulovammani hyvin huomioon, mutta kohtelivat minua kuten muitakin ihmisiä. Huomasin, että monet olivat kiinnostuneet kuulovammastani ja kerroin siitä ja miten Suomessa kuulovammaisuus huomioidaan.

Huonokuuloisena kiinnitin seuraaviin asioihin huomiota. Julkiset rakennukset kuten koulun tilat eivät olleet mitenkään äänieristettyjä, joten turhaa hälinää oli joka puolella. Yleistäen portugalilaiset ovat kovaäänisempiä verrattuna suomalaisiin. Huomasin itsessäni sen, että väsyin helpommin sosiaalisissa tilanteissa.

Koulun kellot olivat kovaäänisiä ja se sattui korviin (en ollut ainoa). Liikuntaesteisiä on otettu huonosti huomioon, esimerkiksi koulussa ei ollut hissejä, pelkästään portaita. Luokkahuoneet olivat pieniä, joten kuulin hyvin mitä oppilaat ja opettajat puhuivat.

Vaihtojakso oli opettavainen monella tapaa ja ikimuistoinen. En voi kylliksi kiittää kouluja ja etenkin minun ihanaa host-perhettäni. Jos yhtään olet kiinnostunut oppimaan eri maiden kulttuureista ja minkälaista on elää perusarkea ulkomailla, niin suosittelen vaihtojaksoa.

Kerron mielelläni lisää vaihtokokemuksestani, joten saa olla yhteydessä! :)

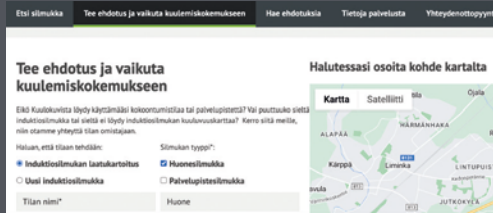
P.S. Perusenglannilla pärjää (terv. lukiossa vitosen keskiarvo englannissa)!

Sara Högmänder

Palvellaanko sinua kuulolaitteen käyttäjänä yhdenvertaisesti? Jos kehitettävää löytyy, kerro siitä meille kuulokuvien kautta.

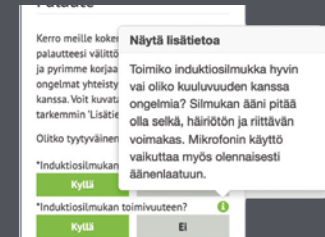
Anna äänesi kuulua! Tee ehdotuksia ja osallistu kuulosteettömän yhteiskunnan rakentamiseen

... kerro missä ei kuulu
... hae ja äänestä muiden tekemiä ehdotuksia

Anna palautetta! Autat lisäämään yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta

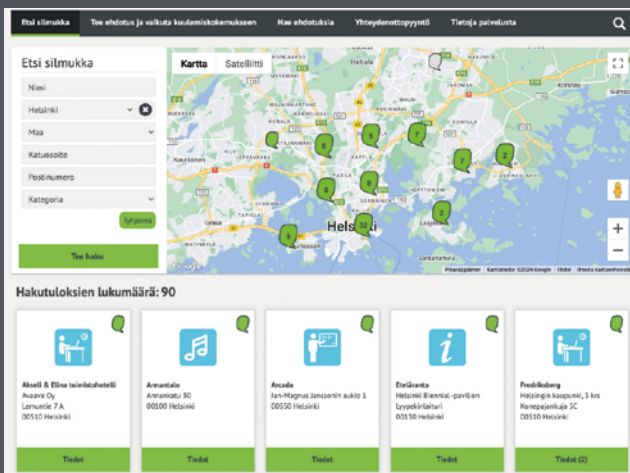

Kuulokuvat.fi

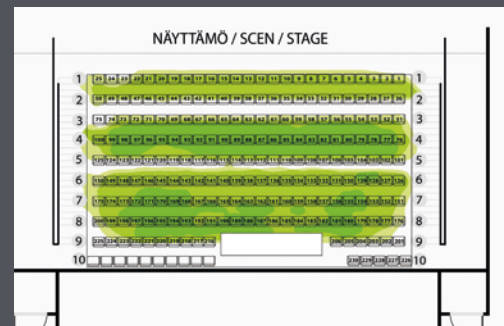
kuulolaitteen käyttäjien oma google

Löydä helposti tilat ja palvelut, joissa on hyvin toimiva induktiosilmukka tai palvelupistesilmukka

Kuuluvuuskartan avulla suunnistat parhaalle paikoille

Suomalainen Kuulokuvat.fi on maailman edistyksellisin induktiosilmukoiden hakukone, josta löytyy Qlu-kartoitetut tilat ja palvelut.

Kerro myös kaverillesi - Kuulokuvat.fi
Lue lisää palveluistamme - qlu.fi
Kuulokuvat.fi toimii myös mobiililaitteilla

Vastuuna yhteinen hyvä!

Urpo Siiralan mitalin saajat

Helsingin Kuuloyhdistys ry (Helky) täytti 14.4.2024 90 vuotta. Juhlavuoden tiimoilta yhdistyksen hallitus on muistanut aktiivisia jäseniään mm. professori **Urpo Siiralan** mitaleilla. Kuuloliitto ry myöntää mitalit yhdistyksen anomusten pohjalta. Mitalit jaettiin Helkyn juhlatilaisuuksissa **Heikki Niemelle**, **Päivi Pöntykselle** ja **Arja Niemelälle**, jotka kaikki ovat toimineet pitkään ja laaja-alaisesti kuulovammaiskentällä.

Heikki Niemi (Jyde) (jäs.1974–) toimi lukuisissa erilaisissa luottamustehtävissä Helkyssä ja Kuuloliitossa vuodesta 1976 lähtien. Ensimmäinen luottamustoimi liitossa oli Nuorisovaliokunnan jäsenyys, ja sittemmin mm. KHL:n liittohallituksen jäsenyys 1984–89 sekä Uudenmaan piirin puheenjohtajuus. Vuosien saatossa Jyde on ollut usein Helkyn edustajana liiton vuosikokouksissa. Lisäksi Jyde toimi Saara Kivirannan säätiön hallituksessa rahastonhoitajana ja on nyt säätiön sekä Kuulon Tuki ry:n puheenjohtajana. Jyde on ollut Suomen Kuulo- ja Tukikoirat ry:n hallituksessa ja rahastonhoitajana ja toimii edelleen toiminnantarkastajana sekä Kopolan Kannatusyhdistys ry:n kirjanpitäjänä. Jyde toimi Vantaan Kuuloyhdistyksen kirjanpitäjänä ja

Suomen Tinnitusyhdistyksen tilintarkastajana. Lisäksi hän on ollut Kuuloliiton yhdistyskursseilla kouluttajana.

Kansainvälisesti Jyde toimi mm. ICHOHYP:n (International Committee of Hard of Hearing Young People) kansainvälisen Rallyn vetäjänä Kuortaneella 1980 sekä ICHOHYP:n hallituksen rahastonhoitajana 1981–84. Lisäksi hän oli IFHOH:n (International Federation of Hard of Hearing People) hallituksessa rahastonhoitajana 2015–22 ja on edelleen kirjanpitäjänä.

Päivi Pöntys (jäs.1966–) on toiminut Helkyn hallituksessa jäsenenä 1972–73 sekä puheenjohtajana 2000–09 että KHL:n liittohallituksen jäsenenä 1986–90. Hän osallistui myös moniin KHL:n vuosi- ja liittokokouksiin. Kuulon Tuki ry:n sihteerinä Päivi on toiminut vuodesta 2019. Päivi veti 10 vuotta suosittua KirjaBeliä 2009–19. Hän on myös toiminut liiton kouluttamana kokemustoimijana vuodesta 2014.

Kuulokset-lehden päätoimittajana ja taittajana kaikkine toimitusvaiheineen Päivi hoiti vuosina 2001–16. Päivi kokosi *Kuule!* -Kuulotietopakettin (KUTI), joka lahjoitettiin kaikille KHL:n jäsenyhdistyksille. Hän kirjoitti myös

Helsingin Kuuloyhdistys täytti 90 vuotta

Helsingin Kuuloyhdistys ry palkitsi aktiivisia jäseniään Kuuloliiton myöntämällä ansiomerkeillä ravintola Sipulissa 90-vuotisjuhlassaan 13.4.2024. Vasemmalta: Kirsi Mikkanen, (kulta), Outi Liuska (kulta), Esa Eskelinen (hopea), Tuula Marttinen (hopea), Olli Mäkinen (hopea), Ville Myllymäki (kulta), Heikki Niemi (Urpo Siiralan mitali), Tiina Aalto (pronssi) ja Raija Olkkola (pronssi) sekä Kuuloliiton puheenjohtaja Taru Reinikainen ja Helkyn puheenjohtaja Matti Kumpulainen.

yhdistyksen 50- ja 70-vuotishistoriikit sekä Kuuloliiton 60-vuotishistoriikin yhdessä **Risto Ojalan** kanssa. Kuulon Tuki tarjosi Päivin vuonna 2019 toimittaman Kuulokojeen käytön oppaan kaikille kuuloyhdistysten neuvoijille.

Päivi suunnitteli Kuuloliiton logon (1987) sinisen kolmiympyräisen tunnuksen tilalle, Helkyn logon (2000) ja Sambian kuulovammaisjärjestön ZNAHI:n (Zambia National Association of Hearing Impaired) logon (1992) sekä Kuulon Tuen logon (2023).

Osallistuessaan ensimmäisenä suomalaisena kansainväliseen kesäleiriin Tanskaan 1969 Päivistä tuli kontaktihenkilö ICHOHYP:iin. Päivi oli Suomessa pidettyjen Suolahden 1975 ja Kuortaneen 1980 Rallyjen työryhmässä. Päivi työskenteli Sambian kuulovammaisjärjestön ZNAHI:n voluntäärinä Lusakassa 1992–95 mm. järjestö- ja tiedotussihteerinä. Hänellä oli käytössään Kuuloliiton lahjoittama kuuloauto, jolla hän kiersi tsekkiläisen korvalääkärin ja sambialaisen henkilökunnan kanssa ympäri Sambiaa testaamassa eri koulujen oppilaiden kuuloa.

Arja Niemelä (jäs.1983–) on toiminut alun perin Kotkan Kuulo ry:ssä jäsenkirjurina ja rahastonhoitajana vuosina 1969–80 ja sittemmin Helsingin Kuuloyhdistys ry:ssä mm. varapuheenjohtajana, sihteerinä, jäsenkirjurina, rahastonhoitajana ja toimihenkilönä vuosina

1983 – 94 sekä Porvoon yhdistyksessä rahastonhoitajana ja sihteerinä 2016–. Vuosien saatossa Arja on ollut usein Helkyn edustajana KHL:n vuosi-/liittokokouksissa sekä liittovaltuuston kokouksissa. Lisäksi Arja on toiminut kuulolähipalvelun neuvojana niin Helsingissä kuin Porvoossa sekä Kuulon Tuki ry:n hallituksen varapuheenjohtajana useita vuosia että Saara Kivirannan säätiössä sihteerinä 80-luvun puolivälistä alkaen. Arja on ollut Suomen Kuulo- ja Tukikoirat ry:n perustajajäsen ja rahastonhoitajana. Arja on ollut Kopolan Kannatusyhdistyksen rahastonhoitajana pitkään ja on edelleen. ●

TEKSTI Päivi Pöntys
KUVAT Kirsi Mikkanen

Kuuroutuneiden ja vaikeasti huonokuuloisten pohjoismaiset kesäpäivät Kuopiossa 31.7.–4.8.2024

Pohjoismaiden kuuroutuneet, CI-käyttäjät, heidän läheisiään sekä kirjoitus- ja vp-tulkit kokoontuivat Kuopion Rauhalahden kylpylään kesäpäiville. Päivien aikana kuunneltiin luentoja, retkeiltiin Kolille, käytiin savusaunassa, uimassa, katsomassa tukkilaisnäytös ja laivaristeilyllä Kallavedellä sekä tutustuttiin Kuopioon ja Puijon torniin. Lisäksi pelattiin pihapelejä ja askarreltiin makramee-avaimenperiä ja huopakoreja käsityöpajassa. Savolaisia perinneherkkuja, kuten kalakukkoa ja muikkuja tuli myös syötyä joka päivä!

Ensimmäinen kuuroutuneiden pohjoismainen kesäviikko pidettiin jo vuonna 1981 ja perinne on jatkunut näihin päiviin saakka, tosin nyt lyhennettynä viikosta neljään päivään. Tämä oli 25. kerta. Tällä kertaa mukana oli Pohjoismaiden Suomen, Ruotsin ja Tanskan lisäksi osallistujia myös Virossa, Saksasta, Sveitsistä, Irlannista ja Englannista. Yhteensä osallistujia oli 60 henkilöä, joista 13 oli kirjoitus- ja vp-tulkkeja, 2 vierailijaa Kuuloliitosta ja 2 tulkkiopiskelijaa. Nuorin osallistuja oli 8-vuotias ja vanhin 86-vuotias, muut olivat siltä väliltä. Koska mukana oli laaja kirjo osallistujia eri kieliryhmistä, järjestettiin kaikkiin tapahtumiin kirjoitustulkkaus suomeksi ja englanniksi. Olimme saaneet paikalle Suomen parhaimmat kielitaitoiset kirjoitustulkit, joiden aamusta iltaan tekemä korkealaatuinen työ oli osallistujille erittäin arvokasta ja mahdollisti tapahtuman onnistumisen esteettömällä tavalla kuulon tai kielitaidon puuttumisesta huolimatta.

Kuuloliiton liittohallituksen puheenjohtaja **Taru Reinikainen** avasi kesäpäivät keskiviikkona tervetuliaispuheella. Hän kertoi Kuuloliiton teemoista, tavoitteista ja meneillään olevista projekteista sekä myös uusista haasteista, joita suomalaiset kuulovammaisjärjestöt ovat viime aikoina kohdanneet kansalaisjärjestöille myönnettävien rahoitusten vähentämisen muodossa.

Torstaina aamupäivällä oli vuorossa erikoislääkäri **Antti Hyvärisen** luento, aiheena Istutehoito Kuopion yliopistollisessa keskussairaalassa. KYS on ainoana Suomessa erikoistunut paikallisuudutuksessa tehtäviin sisäkorvaistuteleikkauksiin, joista on saatu hyviä kokemuksia. Sen sijaan on luovuttu aiemmin kokeilussa olleesta jo seuraavana päivänä leikkauksesta tehdyistä istutteen aktivoineista, koska niistä ei ole todettu olevan kovin suurta hyötyä. Antti puhui myös istutetekuntoutuksen kasvavista kustannuksista, kun istutteen saaneiden vanhentuneita prosessoreita joudutaan uusimaan. Kaikkien Suomessa istutteita tarjoavien tahojen kesken on sovittu, että toimivaa prosessoria ei vaihdeta uuteen, mutta Kuopiossa pyritään pitämään prosessorien vaihtoväli 8 vuodessa. Tämä merkitsee kumulatiivisesti kasvavia kustannuksia.

Kuvasta näkyy, miten tulkkaus oli toteutettu: Antti puhui englantia, suomalainen kielitulkki käänsi puhetta suomeksi ja suomeksi kirjoittavat tulkit tuottivat tekstin vasemmalla näkyvälle näytölle. Oikealla on englanninkielinen suoratulke, jota tuottivat kaksi sujuvasti englantia kirjoittavaa suomalaista kirjoitustulkkia. Keskellä näkyy luentoan liittyvä PowerPoint-kuva.

Luentojen jälkeen oli lähtö lounasristeilylle Kallavedelle Rauhalahden rannasta. Saimme laivan kokonaan omaan käyttöön, koska ryhmämme oli niin iso. 1,5 tunnin risteilyn aikana nähtiin Kuopiota ja Kallavettä melko kattavasti.

Risteilyn jälkeen oli käsityöpajan ja pihapelien vuoro. **Irma Liimatainen** opasti makrameekorujen teossa, toinen ryhmä

askarteli huopakoreja ja kolmas ryhmä pelasi mölkkyä ja heitti tikkua pihalla. Kaikissa ryhmissä oli tietenkin kirjoitustulkkkaus. Kuvassa näkyy tanskalainen osallistuja makrameetyöpajassa. Hänellä oli omat tanskaa kirjoittavat tulkit mukana.

Päivä päättyi savusaunaan ja tukkilaisiltaan Rauhalahden Jätkänkämpällä. Kirjoitustulkit tulkkasivat myös savusaunassa otsalamput päässä, koska saunassa oli pimeää. Osa tulkeista päivysti saunan ulkopuolella.

Saunan jälkeen katsottiin tukkijätkä Hannun esitys haitarinsoiton säestämänä ja lopuksi kävimme syömässä savolaisia perinneherkkuja ja kuuntelemassa lisää haitarinsoittoa Jätkänkämpässä.

Perjantaina teimme kokopäiväretken Kolin kansallispuistoon. Koko ryhmä mahtui tilausbussiin. Retki oli tietenkin kokonaan kirjoitustulkattu. Kolin kansallispuistossa jakaannuimme kahteen ryhmään, joista toisella oli englantia puhuva opas ja englanninkielinen

kirjoitustulkkkaus ja toisella suomea puhuva opas ja suomenkielinen kirjoitustulkkkaus.

Kolilta siirryttiin **Eeva Rynnäsen** Veistospuistoon, jossa otettiin myös ryhmäkuva.

Lauantaina teimme kaupunkierroksen Kuopioon ja hyväkuntoisimmat kiipesivät Puijon torniin portaita pitkin. Puijon tornin juurella bongattiin myös ilmielävä **Iivo Niskanen**, joka oli Puijolla treenaamassa. Lauantain päätteeksi söimme juhlaillallisen kermakakun ja leivosten kera. Sunnuntaina oli kotiinlähden ja hyvästien aika. Aika näyttää, tuleeko tällaisia kesäpäiviä tai kesäviikkoja vielä. Kuopion kokemuksen jälkeen me järjestäjät, Kuuloliiton kuuroutuneiden ja CI-käyttäjien toimikuntien jäsenet, koimme vahvasti, että tarvetta tällaisille kieli- ja kuuloesteettömille vaikeasti huonokuuloisten kesäisille virkistyspäiville on selvästi olemassa. ●

TEKSTI JA KUVAT Maria Smeds

Neulontaviikonloppu Kopolassa

KUVAT Irma Liimatainen

Olimme viime viikonloppuna viettämässä **Neulontaviikonloppua** pitkstä aikaa Kopolan mukavassa ympäristössä.

Tällainen tapahtuma sopii kaikille, voi olla aloittelija tai kokenut harrastaja. Mukaan tarttuu uusia ideoita ja opastusta saa kädestä pitäen, sekä selkeitä kirjallisia ohjeita. Tapahtuma ei ole pelkkää puurtamista, voi ottaa myös loman kannalta.

Tällä kertaa teimme virkkaamalla erilaisia kasseja, kuten kesäkassi, kännykkäkassi; kaulaan sopiva kesäaikana, sipulikassi. Aina voi tehdä myös jotakin omaa työtä, johon kenties tarvitsee vähän neuvontaa. Neulontaviikonloppuna saa käsityöharrastaja hyviä uusia ideoita ja yhdessä opitaan erilaisia tekniikoita ja soveltamisjuttuja.

Mukana oli samanhenkisiä henkilöitä, joten sai monenlaista vertaistukea ja tutustui uusiin ystäviin.

Nytkin oli ohjelmassa mm. joogaa ja ulkoilua; kävelyä ja sai ottaa jalkahoitoja tarpeen mukaan. Tietysti saunottiin sekä perjantaina että lauantaina, halukkaat pääsi ”heittämään talviturkit” pois. Paistettiin Grillikatoksessa makkaraa ja juteltiin kuulumisia pitkstä aikaan.

Lauantaina entinen puheenjohtaja **Jouni (Aalto)** kävi tervehtimässä meitä.

Ilmat suosivat todella meitä. perjantaina tuli viilentävä sadekuuro. Lauantaina ja Sunnuntaina aurinko helotti ja ilma oli ”kaunis kuin morsian”.

Omasta fyysisestä ja henkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen luonnon ääressä on todella tärkeää arjen keskellä.

Toivottavasti sinäkin lukija kiinnostunut osallistumaan seuraavalla kerralla Neulontaviikonloppuun. **Yksi osallistuja (Alpo)** ●

Kuuloauto Lapissa

KUVAT Raija Waselius

Kuuloauto todettiin taas tarpeelliseksi. Helteisenä tiistaina 13.8. Kuuloauto oli Inarin-Utsjoen Kuuloyhdistyksen kutsumana Ivalossa. Autoa kuljetti ja "seulojana" oli jälleen tuttu ja turvallinen **Tapio Riecki** Kuusamosta.

Monitoimitalo Kuulaan pihalla oli kuuloseulaan tulijoista muodostunut jopa jono. Vastaanottoavustajana toimi puheenjohtajamme Taimi Seurujärvi ja seulojana

vankalla kokemuksella Tapio. Sisällä kuuloyhdistyksen naiset ahkeroinvat "hiki hatussa", kahvi leivonnaisineen maistui. Pöytä arpajaisvoittoineen oli lastissa ja arvat kävivät kaupaksi. Näin yhdistettiin huvi ja hyöty. Yhdistyksellämme on vilkasta toimintaa, syksymmällä vietämme yhdistyksen 40-vuotisjuhlaa. ●

Rauni Kukkala

Kalajokilaakson Kuulo ry:n virkistymispäivä

Kalajokilaakson Kuulo ry:n vertaisryhmä ja yhdistyksen hallitus viettivät yhteistä virkistymispäivää 16.6.2024 Ylivieskan Liikuntakeskuksen kodalla. Grillimakkara ja nokipannukahvit siivittivät rentoa yhdessäoloa. Yhdistyksen puheenjohtaja Aila Vihelä antoi tietoiskun kesäretkestä ja sen toteutuksesta.

Koivut kuiskuttivat tulevasta kesästä.

Maija Häivälä

Kuuroutuneiden viikonloppu Hämeenlinnassa

Vuoden 2024 kuuroutuneiden viikonloppu järjestettiin toukokuussa Hotelli Aulangolla, Hämeenlinnassa.

Juna-aseman vierestä lähtevällä bussilla pääsimme suoraan hotellin eteen, mikä oli erittäin iso plussa. Aloitimme viikonlopun majoittautumalla ja nauttimalla päivällistä vertaisseurassa. Tulkit ja osanottajat olivat jakautuneet pöytiin niin, että jokaisella tulkkia tarvitsevalle oli mahdollisuus seurata kirjoitustulkausta.

Kuuroutuneiden viikonlopun avasi toimikunnan puheenjohtaja Sirpa Korkeamäki. Hän toivotti meidät kaikki lämpimästi tervetulleeksi ja kertoi hieman viikonlopun ohjelmasta sekä muista viikonloppuun liittyvistä käytännön asioista, sekä muistutti palautteenannon tärkeydestä. Vaihdoin toistemme kanssa kuulumisia ja juttelimme niitä näitä.

Perjantai-illan iltaohjelmasta täytyy nostaa esille Jouko Halosen ja Olli Mäkisen esittelemä Google Meet. He kertoivat miten ja kuinka helppoa sitä on käyttää, ja saada tekstitys esimerkiksi kokoukseen. Tämä toimii todella hyvin kahden henkilön välisessä kokouksessa. Olen nyt testannut tätä useamman kerran ja minusta tuntuu ihan siltä, kuin voisin keskustella normaalisti puhelimesta. Suosittelen perehtymään tähän, jos et vielä tiennyt asiasta. Eli tämä ”kokous” on kuin videopuhelu kahden ihmisen välillä, mutta tekstitettyä ja lisäksi siihen voi osallistua useampi henkilö.

Lauantaina meillä oli infotilaisuus ennen Kaija Latva-Koiviston saapumista. Hänen kanssaan teimme jokainen työn ”Kartta elämäni iloon”. Se tehtiin niin, että leikkelimme lehdistä kuvia sellaisista asioista, jotka tekevät meidät elämässämme onnelliseksi ja iloiseksi. Tämän jälkeen jokainen esitteli oman työnsä.

Lounaalta halukkaat lähtivät Puistometsän kierrokselle. Kierros oli kokonaisuudessaan kattava, ja paikka sekä maisemat olivat kauniit. Opas kertoi kasvien istutuksesta sekä paikan ja rakennusten historiasta. Osa harmitti, kun näköalatorniin ei päässyt, mutta

katsoimme näköalatasanteelta maisemia ja näky oli hieno. Sillä reitillä olisi voinut kuluttaa aikaa enemmänkin, ja kierroksella kuluikin aikaa suunniteltua pidempään, koska opas oli kovin innokas. Reitille oli varattu 1,5 h, opas kuitenkin kierrätti yli 4 km lenkin, johon kului reilu kaksi tuntia. Sillä aikaa, kun muut olivat Puistometsässä, loput porukasta kuluttivat aikaa keskenään, keskustellen kuulovammaisten ”synnyistä syivistä” tai ihan vain lepäillen ja osa rentoutui kylpylässä.

Tämän jälkeen halukkaat saivat kokeilla keilausta. Keilaaminen oli joillekin uusi kokemus. Keilaajat keilasivat omien taitojensa mukaan, toiset rauhallisesti ja osa vauhdikkaan innokkaasti. Kaikilla vaikutti olevan mukavaa. Alkuun keilauspaikan valaistusta täytyi säätää kuulovammaiselle sopivammaksi huuliolukua varten. Aluksi siellä oli hämärä hohtokeilausvalaistus.

Vauhdikkaan päivän jälkeen olimme tauon ja pitkän illallisen tarpeessa. Osallistujat keskustelivat toistensa kanssa innokkaasti päivän tapahtumista. Toiset olivat väsyneempiä kuin toiset, koska päivä oli täynnä erilaisia aktiviteetteja ja itse oli saanut päättää mihin osallistuu.

Lauantain illanvietossa hauskinta oli mielestäni rikkiäinen puhelin. Siinä seisojien jonossa noin viisi henkilöä – jonon ensimmäinen valitsi esitettävän kohtauksen ja näytti sen pantomiimilla jonon seuraavalle, ja kolme muuta eivät saaneet nähdä esitystä. Hän, kenelle viimeisimmäksi näytetään esitys, koputtaa seuraavan olkapäähän ja näyttää esityksen tälle. Tällä samalla tavalla jatketaan loppuun asti ja katsotaan, miten paljon esitys on muuttunut. Lopuksi henkilö, joka ensimmäisenä esitti pantomiimiesityksen, näyttää miltä esitys näytti alun perin.

Toinen hauska oli, että me kaikki keksimme diagnoosin ja diagnoosille hoidon. Emme näyttäneet papereita muille. Paperit kerättiin kahteen eri pussiin, toiseen diagnoosi ja toiseen hoito. Pusseista jaettiin kaikille diagnoosi ja hoito, ja lueskelimme niitä naureskellen

toisillemme, koska diagnoosit ja hoidot menivät tarkoituksella pusseissa sekaisin hullunkurisilla tavoilla.

Sunnuntaina aamiaisen jälkeen Virve Hyppönen ja Anu Tiainen kertoivat musiikin ja äänien resonoinnista kuuroutuneena. Esityksestä pidettiin ja se oli silmiä avaava. Musiikinäytteen aikana hapteraus (kosketusviestintä) herätti huomiota ja siitä kyseltiin. Tämä näytettiin uudestaan ja halukkaat saivat kokeilla sitä. Esityksessä kerrottiin, kuinka täysin kuuroutunut kuuntelee musiikkia ja mitä resonointi on. Anu ja Virve kertoivat omista resonointikokemuksistaan niin arjessa, kuin festareilla ja keikoilla.

Tämän jälkeen Liisa Sammalpenger kertoi meille Hollannin kuuroutuneiden järjestön 35-vuotiskongressissa olleesta musiikkiosuudesta. Liisa kertoi esiintyjästä, joka oli ”yksikorvainen” oopperalaulaja ja toinen henkilö soitti aerofonia. Hapterausta annettiin kahdelle henkilölle, joista toinen oli lähes kaikkien tuntema Liisa

Sammalpenger ja toinen oli paikalla olevista iäkkäin osallistujia. Lavalla oli kaksi kaiutinta, joiden viereen istuttiin ja kättä myöten kuunneltiin soittoa. Samalla kummallakin oli tulkki, joka hapterasi selkään eli piirsi äänenkorkeutta, intensiteettiä ja rytmiä. Näistä huomaamme, kuinka musiikki voi olla tärkeää myös kuuroutuneille, kuuroille ja huonokuuloisille. Liisan esityksessä näytettiin myös kuvia, miten musiikkia oli visualisoitu valoilla.

Monica Halisen lounaan jälkeen pitämä luento käsitteli mielen ja kehon yhteyden roolia levollisuudessa. Tämä luento oli kaiken kaikkiaan onnistunut. Nämä asiat ovat tärkeitä jokaisen elämässä.

Lopuksi joimme iltapäiväkahvit. Tai he joivat, keillä ei ollut vielä kiire esim. junaan. Hieman haikeaa oli sanoa heipat, ovat nämä niin antoisia ja ihania tapahtumia.

Anu Tiainen

HUMAK[®]

Opiskele avoimessa AMK:ssa

Tukiviittomien alkeet (2 op)

Kansainvälinen viittominen (5 op)

Viittomakielen alkeet (2 op)

Kuurojen yhteisöt (5 op)

**& kymmeniä muita kursseja!
Ilmoittautuminen on käynnissä:**

kauppa.humak.fi

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Ei vain
äänenlaatu,
vaan myös
elämänlaatu

nomon

f @

Olemme kuulontutkimuksen ja -kuntoutuksen erikoisliike

Meiltä kaikki kuulokojeisiin liittyvät tarvikkeet ja apuvälineet myös verkkokaupasta!

Kauppakatu 13 A,
94100 Kemi
puh. 0400 212 689

Pakkahuoneenkatu 32
90100 Oulu
puh. 0400 212 883

Avoinna: ma-to 9-16 ja pe 9-15

www.toivonkuulo.fi

Ilmoitustaulu

● Kuulokojekoulu -tilaisuudet alkusyksystä + syksystä 2024

Kuuloliitto järjestää yhteistyössä kuuloyhdistysten kanssa kuulokojekoulu -tilaisuuksia. Tilaisuudet on tarkoitettu hiljattain ensimmäisen kojeen saaneille, joilla on vaikeuksia päästä hyvään alkuun kojeiden käyttämisessä. Tilaisuuksiin ovat tervetulleita myös kuulokojeen käyttäjien läheiset sekä kokeneemmatkin kuulokojeiden käyttäjät. Tavoitteena on, että kuulokojeet saataisiin aktiiviseen käyttöön.

Syksyn 2024 kuulokojekoulu -tilaisuuksien paikkakunnat ja ajankohdat:

SUOMUSSALMI	18.9. klo 13–15	Ämmänsaaren seurakuntakeskus, Kirkkokuja 1, Suomussalmi	Kajaanin Seudun Kuulo ry	Tiina-Maija Leinonen
TORNIO	18.9. klo 12.30–14.30	Åstromin kartano, Keskikatu 26, 95400 Tornio	Tornion Kuulo ry	Päivi Kostamo
KERAVA	23.9. klo 15–17	Viertolan Päiväkeskus Kulmasali, Timontie 4 Kerava	Keski- Uudenmaan Kuulo ry	Maarit Honkasola
SASTAMALA	3.10. klo 17–19	Mouhijärven kirjasto Uotsolantie 56, 38460 Sastamala	Sastamalan Kuulo ry	Sanna Lehtoväre
KAUHAJOKI	29.10. Klo 13–15	Sanssin Kulttuuritalo, Terijoen siipi, luokkahuone 1, Eduskunnankatu 5	Suupohjan Kuulo ry	Tuija Syväoja
KALAJOKI	29.10. Klo 13–15	Kalajoen Seurakuntakoti, Seurakuntatie 1, Kalajoki	Kalajokilaakson Kuulo ry	Tiina-Maija Leinonen

● Riemua ryhmästä musiikin keinoin -kurssi Kopolassa

Järjestämme yhdessä **Eläkeliiton** kanssa **Riemua ryhmästä musiikin keinoin** -kurssin 22.–25.10.2024. **TunneMusiikki**-kurssi antaa eväitä osallistavan musiikkisisältöisen vapaaehtoistoiminnan käynnistämiseen tai jatkamiseen. Kurssilla käsitellään musiikin hyvinvointivaikutuksia ja tehdään käytännön harjoituksia sekä annetaan tietoa ja rohkaistaan aistirajoitteisten ja muistiongelmaisten ikäihmisten kanssa toimimiseen. Opimme yhdessä käyttämään erilaisia aivoja ja kehoa aktiivisia välineitä, joilla musiikki näkyy, tuntuu, kosketaan ja liikutaan. Keskustelemme erilaisten osallistujien huomioinnista ja ryhmän ohjaamisen hyvistä käytännöistä. Musiikkisuhteemmeekin saattaa siinä samalla syventyä.

Koulutukseen voivat hakea kaikki 50 vuotta täyttäneet vapaaehtoisesta ryhmätoiminnasta ja musiikista kiinnostuneet. Aiempaa musiikillista osaamista ei vaadita. Kurssin vetävät Eläkeliiton musiikkitoiminnan suunnittelijat. Tule rohkeasti mukaan!

Kurssi Kopolassa on majoituksineen ja ruokineen maksuton, mutta matkakuluista vastaavat osallistujat itse. Kurssille haetaan Kiltajärjestelmän kautta (<https://kilta.kuuloliitto.fi/kotisivut/>) viimeistään 30.9. Kurssille mahtuu 15 osallistujaa ja valituille ilmoitetaan valinnasta hakuajan päätyttyä.

Lisätietoja kurssista antavat Kuuloliiton asiantuntija Sanna Lehtoväre, sanna.lehtovare@kuuloliitto.fi 040 770 3803 ja asiantuntija Anna-Maija Tolonen, anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi 044 752 5574.

● Tervetuloa oppimaan yhdessä viitottua puhetta!

Kuuloliitto järjestää viitotun puheen jatkokurssin, joka on suunnattu huonokuuloisille läheisineen.

Etäkurssi sisältää 20 oppituntia ja sille otetaan 20 henkilöä. Kurssilla opiskellaan arkielämään liittyviä viittomia, sekä harjoitellaan käyttämään viitottua puhetta. Opettajana toimii viittomakielentulkki Siiri Helminen.

Kurssin opetuspäivät ovat maanantaisin klo 17:30–19:00 alkaen 7.10.2024 ja päättyen 16.12.2024. Kahdella ensimmäisellä viikolla opetusta on sekä maanantaina että keskiviikkona. Opetus tapahtuu Teams-yhteydellä.

Kurssilla on kirjoitustulkkaukset.

Ilmoittautumiset viimeistään 2.10.2024
Tarja Kaikkoselle, tarja.kaikkonen@kuuloliitto.fi, puh. 050 536 5162 (tekstiviestit).

Vapaamuotoiset avustushakemukset 31.10.2024 mennessä osoitteeseen sanyposti@gmail.com

● Sany tiedottaa

Järjestämme sääntömääräisen syyskokouksen su 17.11.2024 Hotel Arthurissa, Helsingissä. Kokous aloitetaan perinteisesti lounaalla ja asiantuntijaluennolla. Sany ry:n jäsenet saavat kutsun lokakuussa. Pistä päivämäärä jo kalenteriisi.

Martti Lemmetyisen rahaston avustukset

Martti Lemmetyisen rahastosta voi hakea avustusta akustikusneurinoomaan sairastuneiden henkilöiden hyväksi tai akustikusneurinooman tutkimukseen. Vapaamuotoiset avustushakemukset 31.10.2024 mennessä osoitteeseen sanyposti@gmail.com

● Kun kuulokoje ei enää riitä -infotilaisuudet syksy 2024

Kuuloliitto järjestää yhteistyössä Cochlear Nordic Ab:n ja kuuloyhdistysten kanssa neljä Kun kuulokoje ei enää riitä -infotilaisuutta syksyllä 2024.

Infotilaisuudet on suunnattu henkilöille, joilla on kuulovaikeuksia käytössä olevasta kuulokojeesta huolimatta. Myös heidän läheisensä ovat tervetulleita tilaisuuksiin. Lisäksi toivotamme tilaisuuksiin tervetulleeksi kaikki kuulo- ja sisäkorvaistuteasioista kiinnostuneet.

Infotilaisuuksien tarkoituksena on lisätä tietoisuutta sisäkorvaistuteista sekä vähentää kuulo-ongelmista johtuvia haittoja tukemalla oikea-aikaista istutearvioon hakeutumista. Ohjelmassa on aiheisiin liittyviä asiantuntijapuheenvuoroja ja CI-tukihenkilön kokemuspuheenvuoro.

Salon Kuuloyhdistys ry 9.10.2024 klo 17-19.00

Salon Syty, Helsingintie 6, 24100 Salo

Tampereen Kuuloyhdistys ry 10.10.2024

klo 17.30-20.00 Pääkirjasto Metso, Kuusi-Sali, Pirkankatu 2, 33210 Tampere

Porvoon Seudun Kuulo ry 23.10.2024

klo 16.30-19.00 WSOY-talon auditorio, Mannerheiminkatu 20 K, 06100 Porvoo

Jyvässeudun Kuulo ry 18.11.2024 klo

17-19.00 Kortteli Klubi, Vapaudenkatu 48-50, 40100 Jyväskylä

Lisätietoa ja ilmoittautuminen asiantuntija Anna-Maija Tolonen: anna-maija.tolonen@kuuloliitto.fi p. 044-7525574

Ilmoittautua voi sähköisesti: <https://www.cochlear.com/fi/infotilaisuudet>

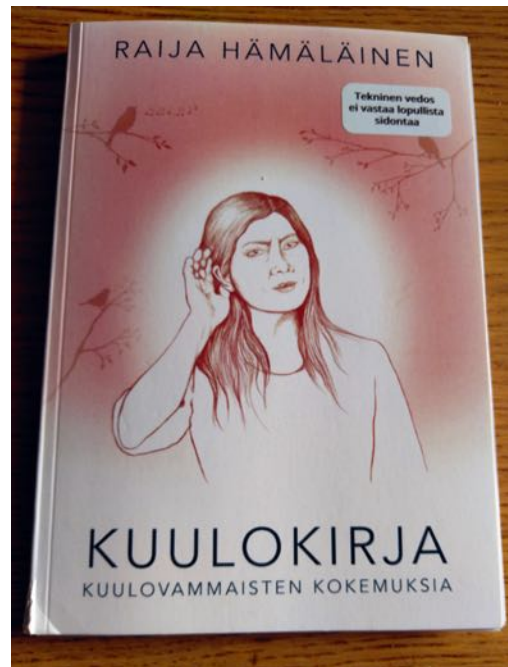

Kuulokirja – kuulovammaisten kokemuksia

Raija Hämäläisen kirjoittama **Kuulokirja** sisältää kuulovammaisten ja heidän läheistensä kokemuksia elämästä kuulovamman kanssa. Kirjassa on mukana myös kuuloalan ammattilaisten vastauksia kysymyksiin ja kuulovammaisten kirjoittamia runoja.

”Toivon, että kirjastani on iloa ja apua kuulovammasta selviytymiseen. Painotan sitä, että yhdistystoiminta on meitä varten. Pitäkäämme lujasti kiinni toisistamme, niin kuulovamma on helpompi kantaa.”

Kirjan on rahoittanut Pieksämäen Kuulo ry. Kirja on tilattavissa edullisesti suoraan Raija Hämäläiseltä osoitteesta hamalainenraija@gmail.com.

KANNEN SUUNNITTELU KAISU KAMMONEN

Työpaja etäkirjoitustulkkauksesta

Kuuloliitto järjestää työpajan etäkirjoitustulkkauksesta 19.11.2024 klo 17:00–19.30.

Työpajassa tutustutaan etätulkkaukseen sekä kirjoitustulkkauksen etälustoihin. Työpajassa harjoitellaan myös muun muassa Text on Tap -ohjelman ja Overlay-työkalun käyttöä, ja saat vinkkejä, miten etäkirjoitustulkkaukset toimii hybriditilaisuudessa.

Työpajaan ovat tervetulleita kaikki kiinnostuneet. Tule samalla opettelemaan uusia taitoja yhdistystoiminnan tueksi!

Ohjaajana toimii asiantuntija Iida Heinämäki Kuuloliiton Digitaidot-toiminnasta.

Työpaja järjestetään Teams-yhteydellä. Tilaisuudessa on kirjoitustulkkaukset.

Ilmoittautumiset viimeistään 5.11.2024 Tarja Kaikkoselle, tarja.kaikkonen@kuuloliitto.fi, p. 050 536 5162 (tekstiviestit).

SYYSMYRSKY

Ei lehtikään liiku vielä
kun matalapaine kulkee,
pian sadetta vihmoo siellä
ja taivaalle myrsky nousee.

Puun lehtiä tuuli repii
ja runkoja tuuli tempoo
voima oksia maahan riipii
kun myrsky valtava runnoo.

On luonnolla suuri voima
silloin avuton ihminen
syysmyrskyllä valta roima
odotan pian tyyntyneen.

Nyt paljon tuhoja näemme
myrskyn jälkiä siivotaan,
kaiken luontoon ennalta teemme
myrskyn valmistaudutaan!

Raija

Toteutamme Kelan palvelukuvausten mukaista kuntoutusta henkilöille, joilla on jonkinasteinen kuulonalenema. Tilamme sijaitsevat Helsingin Haagassa, Valkealla talolla. Kuntoutus, majoittuminen sekä ruokailut ovat kuntoutujille maksuttomia. Läheinen/läheiset voivat osallistua kuntoutukseen Kelan päätöksen mukaisesti.

Näin haet:

1

Ota yhteys lääkäriisi

Varaa aika sinua hoitavalle lääkärille omalta terveysasemalta, työterveyden kautta tai kuuloasioitasi hoitavalta sairaalalta.

2

Pyydä lääkäriltä B-lausunto

Lausunnossa tulee käydä ilmi kuntoutuksen tarve ja oikea-aikaisuus. Lääkärin tulee lyhyesti suositella sinulle kuulonkuntoutusta.

3

Täytä Kelan hakemus KU 132

Samalla hakemuksella voit hakea **sopeutumisvalmennukseen** (ryhmätapaamisia, yhteensä 5 arkipäivää) tai **yksilökuntoutukseen** (yksilö- ja ryhmätapaamisia, keskimäärin 3 jaksoa, kukin 5 arkipäivää). Täytä kohta **8. (sopeutumisvalmennus)** tai **9. (moniammatillinen yksilökuntoutus)**. Mainitse läheisten osallistuminen.

4

Kela käsittelee ja tekee päätöksen

Hakemuksen käsittelyaika vaihtelee keskimäärin muutaman viikon ja kuukauden välillä. Tieto myönnetystä päätöksestä tulee sinun lisäksesi suoraan Kuulo-Aurikselle.

5

Kuulo-Auris on sinuun yhteydessä

Kurssisihteerimme katsoo sinulle sopivat jaksot ja ehdottaa niitä kutsukirjeellä. Tällöin on mahdollista tehdä muutoksia aikatauluihin. Ennen kuntoutusjakson alkamista omaohjaajasi soittaa sinulle ennalta ilmoitettuna aikana.

Lisätietoja ja neuvoja hakemiseen:

☎ 044 770 8444
ma-to 9-15, pe 9-13

📍 Kuulo-Auris,
c/o Valkea Talo
Ilkkantie 4,
00400 Helsinki

✉ asiakaspalvelu@auris.fi

🌐 www.kuuloauris.fi

📷 @kuuloauris

📘 facebook.com/kuuloauris

Aino Hyvösen muistolle

Pitkäaikainen jäsenemme **Aino Hyvönen** on poissa. Hänen elämänsä päättyi 7.6.2024 93-vuotiaana. Aino oli Sisä-Savon Kuulo ry:n perustajajäseniä ja kunniajäsen. Yhdistys on perustettu vuonna 1980.

Hän oli vahva vaikuttaja ja ahkera vapaaehtoistyön tekijä. Yhdistystoiminta oli hänelle tärkeää, huolehti että yhdistyksen tapahtumissa pidettiin arpajaisia, järjestettiin myyjäisiä. Aino teki elämäntyönsä leipomossa. Näin oli esim. joulumyyjäisissä hänen tekemänsä maukkaat karjalanpiirakat ja porkkana-sämpylät tarjolla.

Toritapahtumissa pidettiin kirpputoria ja myytiin hernekeittoa. Varainhankinta yhdistykselle oli hänelle tärkeä osa vapaaehtoistyöstä. Virkistyspäivissä ja retkissä rentouduttiin, nautittiin yhdessä tekemisen ilosta. Hän kannusti ja motivoi uusia tulevia toimijoita ja vapaaehtoisia yhdistyksen toimintaan, yhdistyksen jatkuvuus oli hänelle sydämen asia.

Vapaaehtoisesta ja ansiokkaasta työstä kuulovammaisten hyväksi Kuuloliitto myönsi Ainolle hopeisen ansiomerkin vuonna 2000 ja kultaisen 2011. Iloisen luonteensa ja luontaisen auttamisen omaavana ihmisenä oli mukana useammassa järjestöissä. Hän oli jäsenenä Suomenjoen Seudun Invalideissa osallistuen sielläkin aktiivisesti toimintaan. Toimi myös seurakunnan ystäväpiiriin vetäjänä.

Toiset huomioiden ehti nuoruutensa päivinä samassa talossa asuvaa ystävänsä auttamaan. Luonto ja sen tapahtumien seuraaminen oli Ainolle voimavara arjen taivalta kulkiessaan. Elämän uuvuttamana ja vaikeinakin hetkinä, hänen elämänsä motto oli, mennään eteenpäin.

Kaiken tämän tekee ainutkertaiseksi ja merkitykselliseksi, että Aino itse oli normaalikuuloinen. Ainon miehellä oli vaikea-asteinen kuulovamma. Kotiinkin oli asennettu apuvälinejärjestelmä ovikello vilkkuvaloilla lisätynä. Näin seurattessaan

huonokuuloisen selviytymistä arjessa että sosiaalisessa kanssakäymisessä, Aino aivan kuin kasvoi kuulovammaisen maailmaan ja sai sydämelleen heidän edunvalvontansa. Parhaimmillaan tähän tarjosi mahdollisuuden paikallinen kuuloyhdistys.

Ainoa lämmöllä kiitäen ja muistaen
Sisä-Savon Kuulo ry

*Yks siiven lyönti ja joutsen ylitti rajan.
Valkeat siivet piirsivät hohtavan vanan.
Jumalan joutsen kuuli vain aamusoiton.
Jäi mainingit taakse, soi sävel voiton.
Ei kuolemaa-ei varjoja lähtijän tiellä.
Ovet aukeaa, hän on kotona, riemussa siellä.*

Hilja Aaltonen

Kirjoitus ja muistelut:
Raija Helminen ja Merja Ropponen

Kuva: Seppo Hyvönen

Julkaisu vainajan omaisten luvalla.

Bullerarbetet fortsätter

Skolan har nyligen börjat och det är över 20 grader varmt, åtminstone ännu när jag skriver detta. Enligt mina egna barn i högstadietåldern har oljudet under de första dagarna varit betydande. Eleverna har fått nya läsordningar och böcker, lärarna har gått igenom de ämnesspecifika målen och man har bekantat sig med skolans regler igen. I det här stöket är det relativt höga decibel, som alltid när det är aktiviteter och full rulle.

Även inom Finska Hörsselförbundets verksamhet har buller och problematiken som det orsakar redan under några år varit en av de viktigaste tyngdpunkterna i verksamheten. Vi har sammanställt ett funktionellt undervisningsmaterial om buller som stöd för undervisningen i lågstadietklasserna. För högstadiet eleverna planerade vi ett mysteriespel med buller tema, och det senaste är en ny guide om bullerhantering i skolorna som precis blivit klar. Finska Hörsselförbundet var också synligt framme i SuomiArena i juni vid en paneldiskussion om bullerproblemen i skolorna. Allt detta som nämnts ovan är exempel på att bullerhantering i skolorna har blivit en central utmaning som vi har velat ingripa i. Bullernivåerna i klassrummen har en betydande inverkan på både elevernas lärande och lärarnas arbetshälsa. Finska Hörsselförbundets mål är att ta upp bullerfrågorna till diskussion, lyfta fram lösningar till skolornas bullerproblem och uppmuntra beslutsfattarna inom undervisningen att göra förändringar som stöder hälsan och välbefinnandet i läroanstalterna.

Även om vi redan har gjort mycket, har bullerverksamheten ingalunda upphört inom Finska Hörsselförbundet. Tack vare den nya finansieringen vi fått från stiftelsen Bovallius kan vi utveckla verksamheten. Vi utreder lärarnas upplevelser av buller. Vi arbetar för att bullerfrågorna ska beaktas bättre både i lagstiftningen, i anvisningarna och i praktiken. Vi ökar medvetenheten om konsekvenserna av buller och praktiska lösningar i skolorna. Dessutom utvecklar vi våra samarbetsnätverk för att minska bullerproblemen. Under de kommande åren kommer alltså bullerarbetet att även i fortsättningen vara ett av de centralaste objekten inom Finska Hörsselförbundets verksamhet.

Esa Kalela
Sakkunnig

Kuulokoje Paristo.fi

KUULOKOJEPARISTOT JA TARVIKKEET PARHAILTA
VALMISTAJILTA, NOPEASTI KOTIIN TOIMITETTUNA.

RAYOVAC

Rayovac Extra -kuulokojeparistot (10, 312, 13, 675):

10x kiekkoa **34 €** tai **3,40 €** / kiekko. (Yhdessä kiekossa 6 paristoa)

Osta enemmän ja säästä enemmän -alennukset:

- Tilausmäärä **0–14** kiekkoa: **3,40 €/kiekko** (Ei alennusta).
- Tilausmäärä **15–24** kiekkoa: **3,06 €/kiekko** (-10% ovh:sta).
- Tilausmäärä **25–59** kiekkoa: **2,89 €/kiekko** (-15% ovh:sta).
- Tilausmäärä **+60** kiekkoa: **2,72 €/kiekko** (-20% ovh:sta).

ANSMANN

Ansmann-kuulokojeparistot (10, 312, 13, 675):

10x kiekkoa **50 €** tai **5 €** / kiekko. (Yhdessä kiekossa 6 paristoa)

Osta enemmän ja säästä enemmän -alennukset:

- Tilausmäärä **0–14** kiekkoa: **5,00 €/kiekko** (Ei alennusta).
- Tilausmäärä **15–24** kiekkoa: **4,00 €/kiekko** (-20% ovh:sta).
- Tilausmäärä **25–59** kiekkoa: **3,50 €/kiekko** (-30% ovh:sta).
- Tilausmäärä **+60** kiekkoa: **2,70 €/kiekko** (-46% ovh:sta).

Myös muita merkkejä: **Panasonic, Duracell, PowerOne.**

Saatavilla myös väliletkaa 30cm **3 €** sekä vahasuojia.

**Voit tilata myös soittamalla numeroon
045 168 0508**

(Paras aika soittamiseen on klo 16.00 jälkeen.
Jos emme heti vastaa, niin soittamme sinulle takaisin.)

Nyt sinäkin voit tilata markkinoiden parhaat kuulokojeparistot edullisesti suoraan www.kuulokojeparisto.fi
tai jättämällä tilauksen sähköpostitse: info@kuulokojeparisto.fi, tai tekstiviestillä numeroon: **045 168 0508**.

Toimitus kirjeenä **3,90 €/lähetys**. Puhelimitse ja sähköpostitse tehtyihin tilauksiin 14 päivää maksuaikaa.

Lasku tulee toimituksen mukana. Ei laskutuslisää tai piilokuluja. Verkkokaupassa tehtyjä ostoksia
välittää OP Checkout, joka tarjoaa monipuoliset maksu-vaihtoehdot. Tutustu ehtoihin
verkkokaupassa. Toimitamme tuotteet Kaarinasta, toimitusaika 1–3 arkipäivää.

www.kuulokojeparisto.fi • Puh. 045 168 0508

